NAUJIENOS — PART 2 — Chicago 8, Ill. — Šeštadienis, lapkr.-Nov. 2 diena, 1957

Naujienų Antroji Dalis

NR. 388 CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS XIII METAI

A. VIENUOLIS

Kūmutės

Prekybos namų "Dirsė ir Tuturza" vyresnysis pardavėjas Polikarpas Stundžia stovėjo už pulto ir, laukdamas pirkėjų, galvojo apie tai, kur jis padės tuos penkis tūkstančius litų, kuriais rengėsi jį apdovanoti principalas už dešimties metų jo ištikimą tarnybą firmai.

— Laikyti namie — pavojinga, — samprotavo Stundžia: — gali sudegti, gali apvogti, gali žmona užčiupti. Nešiotis su savim — taip pat nemažesnis pavojus: gali pamesti, gali ištraukti, ir nuo žmonos nenuslėpsi — negi nešiosies dieną naktį kelinių kišenėj... Padėti bankan — rizika: gali pats bankas sprogti arba iždininkas su kasa užsienin pabėgti, ir tada atsisveikink su savo pinigėliais... Žinoma, geriausia būtų po žeme pakasti, bet vėl gi pakask tu žmogus, kad niekas nesuuostytų, nesužinotų ir kad pakasęs paskiau pats rastum... Bet ir pakasęs nenusiraminsi: litai ne auksas, sudrėgs, sulips, supus, — ir pardavėją išmušė šaltas prakaitas.

— O ką, jei aš už tuos pinigus įsigysiu sau kokį nors pastovų daiktą?! — nesiliovė sukęs sau galvos pardavėjas, — na, kad ir žiedą su deimantu! Auksas ir deimantas prekė visuomet pastovi: negenda, nesensta ir ugny nedega?!

— Įsigyt įsigysi, bet kur įsigijęs padėsi? Negi kasdien ant piršto nešiosies?! — Vėl susimąstė pardavėjas: — Pamatys tarnaitė, sužinos kaimynai, žulikai, ir gali dar kur nors naktį, patykoję skersgatvy, ir žiedą su pirštu nutraukti. Žmona irgi norės nešioti! — ir sumanymas žiedą pirkti neišlaikė pardavėjo kritikos lygiai taip, kaip ir paties kapitalo apsauga.

Staiga jam atėjo į galvą gudri mintis: nupirkti žmonai tikrojo žemčiūgo siūlelį ir pasakyti, kad tai netikrasis — dirbtinis.

— Žemčiūgas lygiai taip kaip auksas ar deimantas, — vėl samprotavo Stundžia, — prekė — pastovi, ir visuomet galima ją realizuoti; o kad jis tikras, ne dirbtinis — durnius nesupras, o razumno nėr ko bijotis. Ir gražu, ir garbė, ir nepavojinga. Netikrų niekas ir nevogs. Bet kuris gi ir razumnas pamanys, kad mano žmona nešioja tikrąjį žemčiūgą. O žmona — daug jr nusimano apie brangenybes.

Ponas Stundžia apsistojo ties žemčiūgu ir nurimo.

Kai gavo iš savo principalų penkis tūkstančius litų, nuėjo geriausion krautuvėn ir nusipirko už tuos pinigus tikrojo žemčiūgo siūlelį.

— Še tau, dūšiut, saldainių kilogramas ir va, taip sakant, mano dešimties metų kruvino prakaito lašų dėžutė, — tarė ponas Stundžia, parėjęs namo ir įteikdamas savo žmonai saldainių ir tikrojo žemčiūgo siūlelį.

— Žemčiūgas, žinoma, netikras... Tu juo labai nesidžiauk — dirbtinis, bet nemanyk, kad jis jau visai pigus ir prastas... O pinigus aš bankan padėjau. Maža kas kada, ar ligos, ar nelaimės, ar vasarą panorėtumei Palangon nuvažiuoti...

Ponia Stundžienė priėmė saldainius, priėmė žemčiūgą, bet dėkoti neskubėjo. Ji tikėjosi gauti iš vyro visai kitokią dovaną, kad ir žemčiūgo poteriukus, bet tik ne dirbtinius, kokius dabar visos virėjos nešioja.

— Ponia viršininkienė tokius turi, — pasigrožėjo žemčiūgu įėjusi iš virtuvės tarnaitė.

— Tai ponios viršininkienės tikras, o čia dirbtinis, — pastebėjo jai ponas Stundžia ir pridėjo: — ponios viršininkienės kokie keturi penki tūkstančiai litų kaštuoja, o čia aš va nupirkau rinkoje... būdelėje... O vis dėlto, žiūrėk, kad ir stikliniai — blizga kaip paverti!.. Iš tolo niekas ir neatskirs nuo tikrųjų. Bet tu niekam neplepėk, kad čia netikrieji. — Ir ponai Stundžios susėdo pietauti.

Nors žemčiūgas buvo "dirbtinis', tačiau poniai Stundžienei jis labai patiko.

— Vis dėlto ne taip jau prastas ir pigus, — raminosi ji, — ir švelniai žėri, ir tamsoj blizga, ir į rankas malonus paimti... Tik viena bėda, kad netikras!

O kai ji, eidama į klubą, užsikabino ant kaklo, regėjos, ne tik ponios Stundžienės veidas, bet ir visas jos pavidalas nušvito. Džiaugėsi ir vyras. Klube taip pat visi kreipė į ją dėmesį ir, regėjos, visi gėrėjosi ir šnibždėjos apie jos žemčiūgą. O ponia Stundžienė tai jautė ir tyčia judėjo, krutėjo ir niekam nedavė ilgiau į jos žemčiūgus prisižiūrėti. Ypač pavydėjo jai ponia buhalterienė, kuri nešiojo netikro žemčiūgo poteriukus. Antrakto metu peštelėjo ji ponią Stundžienę ir įsivedė į ponių kambarį.

— Klausyk, brangioji, — staiga atsikreipė ji į ponią Stundžienę ir, gūžtelėjusi pečiais, suplojo rankomis: — kaip tau ne gėda tokį pigų žemčiūgą nešioti? Visi žiūri ir šaiposi. Atiduotum geriau savo tarnaitei. Argi tau vyras negali nupirkti geresnių ,nors kad ir tokių ,kaip mano?

— Ar tavo tikri? — paklausė ponia Stundžienė, pasijutusi krintanti nuo aukštybės.

— Keistas klausimas! Ar tikri? Atneštų jis man netikrus — drėbčiau į akis!.. Netikrus šiandien visos virėjos nešioja!

— O aš nematau, kuo mano prastesni už tavuosius?! Tiesa, manieji netikri, bet vis dėlto neprasti ir nepigūs.

— Ach, brangioji! Visai prasti! Ir visai pigūs. Patys pigiausi! Argi nematai. Prisižiūrėk tik į manuosius: mano blizga...

— Na, ir mano blizga!

— Brangioji, klysti: tavo ne blizga, o žėri! Tikrasai žemčiūgas neturi žėrėti, jis kaip šlifuotas deimantas. O tavo, žiūrėk, baisu ir paspaust, kad nesupliukštų tarp pirštų!

— O man tavieji nepatinka: kaip busai ar stikliniai karoliai.

— Bet vis dėlto tikri, o tikri ne taip krinta į akį.

— Kiek gi kaštuoja?

— Kiek kaštuoja, tikrai tau negaliu pasakyti, bet, manau, ne mažiau, kaip trys keturi tūkstančiai litų... Berlyne pirkti; čia gal ir už šešis neatiduotų!.. Mesk, brangioji: rytoj visas miestas kalbės...

Ponių kambarin įėjo kitos ponios, ir abi kūmutės nutilo.

— Tu kur, brangioji, namo?! — nustebo ponas Stundžia, pamatęs prie garderobo savo žmoną, išsiimančią rūbus.

— Namo, man galvą sopa, — trumpai atsakė žmona ir, aptulojusi skarele kaklą, pati, be vyro pagalbos, apsivilko paltu.

— Tai ir aš važiuoju... Prašau ir mano duot? — paprašė jis ir savo rūbų.

— Gali sau pasilikt — nebijosiu ir viena.

— Ponas Stundžia apsivilko ,ir abu tylomis nusileido laiptais į gatvę.

— Vežėjau! — riktelėjo ponas Stundžia.

— Nereikia: dabar vėlu, brangiai paims — pareisiu ir pėsčia, — pramurmėjo ponia Stundžienė, bet įlipo į rogutes.

Važiavo tylomis. Baigiant važiuot į namus, ponas Stundžia neiškentė ir paklausė:

— Iš tikrųjų, kas tau pasidarė? Išvažiavai tokia linksma, graži; ir klube visi į tave žiūrėjo, o dabar grįžti kaip devynios pėtnyčios?! Bene vėl Arnastauskas...

— Kurgi ne: visi žiūrėjo!.. Žiūrėjo ir šaipėsi. Rytoj visas miestas juoksis! — ir ponia Stundžienė nusigręžusi pravirko.

— Iš tikrųjų, kokia tu pasidarei nervinga, — tik susakė ponas Stundžia ir, nenorėdamas prie vežėjo ką nors daugiau kalbėti apie žemčiūgą, pridėjo: — rytoj aš tau šį tą pasakysiu.

Rytojaus dieną, sugrįžęs iš tarnybos, ponas Stundžia nudžiugo, pamatęs vėl linksmą savo draugę.

— Na, ką, brangioji! Vakarykščiai debesys praėjo, dangus nusiblaivė. Mes vėl žydime... Sveikutė mano gražute! — ir vyras saldžiai pabučiavo ją į lūpas.

— Ar žinai, Polikarpai, nežinau, kaip tau ir pasakyt, — laiminga ir kažkuo labai patenkinta sučiauškė ponia Stundžienė: — jie nepažino.

— Ko nepažino? — nustebo ponas Stundžia.

— Kas žemčiūgo nepažino? — nusigando ponas Stundžia ir išskėtė akis.

— Tu ir nežinai!.. Ach, Polikarpėl, kas šiandien buvo!.. Girdėjai gal, šiandien gaisrininkų viešoji rinkliava. Buvo ir pas mus. Užėjo dvi ponios ir pats brandmajoras... Suėjo visi: poniute, poniute, paaukokite mums ką nors pinigais, rūbais, daiktais... Aš apsidairiau, nieko nėr, ėmiau ir atidaviau šitą žemčiūgą... O jie! Cha cha cha cha... Jie nepažino! Manė, kad tai tikras!.. Visi nudžiugo, žiūrėjo, vartė, o ponas brandmajoras man abi rankutes išbučiavo. Ir ponios dėkojo. Man nei šio, nei to. Nei sakyt, nei tylėt. Cha cha cha cha...

— Kas tau, Plikarpai, tu išbalai?

— Žemčiūgo nepažino.

— Nieko, aš taip sau — pavargau... Daug turėjau darbo...

— Polikarpai! Brangutis! Žinai, ko aš noriu tavęs prašyti?

— Ne.

— Bet tu nesupyksi? Pasakyk, ne?.. Tau vis negera?!

— Nieko. Sakyk. Nepyksiu.

— Brangusis, nupirk tu man tikrąjį žemčiūgo siūlelį, kad ir nebrangų, bet tikrąjį, nors bent kiek geresnį už buhalterienės.

—Gerai, brangioji, gerai, nupirksiu; tikrai nupirksiu... tikrąjį — rytoj... O dabar aš noriu prigult. Man negera... Vėl širdis...

Ir ponas Stundžia nusigrįžo į sieną.

PETRAS ŠIRVOKAS

Nauja Juozo Švaisto knyga

230 psl įdomiausių lietuviškų nuotykių.

Kaina $2.00. Kreiptis į

NAUJIENAS, 1739 S. Halsted St.

DIENŲ SKEVELDROS

Patikslinimas, bet kurlink?

Savaime kyla toks klausimas, kai įsiskaitai į Kanados LBK Fondo skelbtojo Jaunimo Dramos konkurso Jury komisijos viešą teismą ne sau pačiai, bet... "Nepriklausomai Lietuvai":

1. ("N. L." Nr. 37 atspausdinta) "žinutė... nebuvo oficialus Jury Komisijos protokolas".

2. "tikrosios dalyvavusiųjų konkurse pavardės buvo atspausdintos per neapsižiūrėjimą 'N.L.' redakcijos be Jury Komisijos žinios ir įgaliojimo".

Todėl "Jury komisija *šį įvykį* (vadinasi, punktus Nr. 1 ir Nr. 2) apgailestauja ir konkurse dalyvavusius atsiprašo".

Daugumas mūs mokės lotynų kalbos ir atsimena, kad "in Africa sunt silvae palmarum" lietuviškai tai nebus "Iš Afrikos silkę parvaro" ar ne? LRD valdyba, "Vienybė" ir "Naujienos" (žemiau pasirašantysis) smerkė ne *"šį įvykį"*, bet patį principą — bereikalingą nelaimėjusiųjų vokų su pavardėmis atidarymą. Manding, "N.L." ne peikti, bet tenka pagirti, kad nieko nedelsdama pranešė visuomenei tai, kas jau savaime vieša: jei "mažaraščių" rašytojų pavardės atidengiamos šešiems (5 Jury komisijos nariai ir 1 Kanados LBKF atstovas), kodėl neatidengti 60 ar 600, iš viso — visai paskaitančiajai publikai? Arba paslaptis ištisai be išimčių, arba nebe paslaptis.

Dabartinis "Patikslinimas" yra lyg koks pėdsakų mėtymas: ne mes muitininkai, bet "Nepriklausoma Lietuva". — Kaip gyvas grįžta atminiman toks senas anekdotas:

...Žinomas etnologas išsiruošia į Afriką antropofagų gyvenimo studijuoti. Ir klausia vienos kaimyninės gentelės vadą, kaip greičiau ir geriau sueiti į ryšius su paieškomaisiais. "Pervėlu! — atsako vadas, pats liūdnas ir susikaupęs: pervėlu, jau vakar suvalgėm paskutinį..."

Kas sušelps Eltą?

Didelių išlaidų nereikia, čia viena penkine būt išsiversta. Jei kas skubus pagelbėti, gali ir natūra, būtent —

arba "LiLetuvių Kalbos Vadovas",

arba "Lietuvos žemėlapis" (tiksliau: "Lietuvos Žemėlapio Vardynas", sud. dr. A. Salys).

Pas dr. Pr. Skardžių aiškiai pasakyta: "... *gudas*, ne: baltgudis, baltarusis..." Netgi pas J. Balčikonį ("Dabartinės Lietuvių Kalbos Žodynas"), kur viskas vairuojama iš Maskvos, yra žodis gudas (žr. baltarusis).

Beje, dabartinė Lietuvos spauda ir radijas vartoja Belarusija. Bet tai "didžiosios rusų tautos" aikštis (netgi dirbtinį mėnulį vadina savo garbingo tėvynainio... Rasputino vardu; rašo ir taria sutrumpintai: [Ra] sputnik...). *Ne Germanija, ne Deutschlandas*, ne Polska, pagaliau ne Miensk, b e t... Belarusija, Minsk ir kt. kalbiniai akligatviai. 1939 m. okupavę dalį Lenkijos raudonieji rusai įsakė lenkų spaudai vietoj *ž y d* rašyti ir sakyti *jevriej*. Esą žyd būsiąs paniekos žodis. Tikrumoj tai jevriej buvo panieka. Bene pusę metų vargo, kol pagaliau įtikino Staliną ir... grįžo žyd. Kas čia supaisys rusiškojo imperializmo raudonuosius kanalus!

Bet kai mūsiškė Elta kartais rašo baltgudis, kartais baltarusis, o kartais ir belarusas, darosi nebe juokinga, o k... laiku. O gal Elta, darbu perkrauta ir skubėdama, daro visiškai objektyvias klaidas, lyg tas amerikietis žurnalistas, bepradėdamas mašinistei diktuoti skubų pranešimą iš Lektuvo ("per penkias dienas New York — Europos vakarinės valstybės — New York"). "Gal reikia pažymėti, iš kur?" — klausia mašinistė. "Ak, tiesa, — ir, kiek pamąstęs, staiga: — na, sakyk, kas diena šiandie?" — "Trečiadienis".— "Kelinta valanda?" — "Lygiai 12-toji". — "Tai, — žiūrėdamas į kelionės tvarkaraštį, — rašyk: Madridas!"

Baigėsi spalis,

ir išblėso leidėjų viltys. Knygų šustys guli sandėliuos kaip gulėję. Ak, ekonomiškai atkutusių tremtinių pažiūros į gimtąjį raštą yra pastovios, nepajudinamos ir — griežtai skirtingos nuo Didžiojo Martyno (Mažvydo).

Bet palikime savo vienkiemį ir išplaukime į... užsienius. JAV yra viso 950 leidyklų. Iš jų 150 parūpina spaudinių vaikams, 140 — vadovėlių mokyklom, 113 — tikybinės literatūros ir t.t. JAV veikia 101 knygų klubas suaugusiems ir 12 knygų klubų vaikams. Amerikoj kasmet skiriama 120 literatūrinių premijų. Iki šiol geriausias rašto istorijoj "best-seler" tebėra Margaret Mitchell "Praėjo su vėju". 1936 m. (per 20 dienų) parduota 176,000 egz. Apysaka perdirbta į filmą. Iki 1957 m. vien anglų kalba parduota per 5 mil. egz. ir 3 mil. egz. vertimų (į 20 kalbų, ar ir lietuvių?).

Ir kaip... miela senovė, matyt iš Hugo raštų tiražo — 2,500 egz., o Musset — 600-900 egz. To kuklaus tiražo ištekdavo Prancūzijai ir viso pasaulio užkauburiuos begyvenantiems prancūzų literatūros bičiuliams.

Bet ir toj pačioj Amerikoj ne visi yra Mitchell sėkmės. Ana Steinbeck neseniai guodėsi:

"Ak, tie leidėjai! jie niekad nėra patenkinti: jei knyga gerai perkama, skundžiasi, kad taksai dideli, jei neina, skelbia bankrotą". Lygiai įkandžiai atsiliepė vienas leidėjas:

"Ak, tie autoriai! jie niekad nėr patenkinti: jei jų knyga puikiai perkama, skundžiasi taksų našta, jei knyga neperkama, prekaištauja... leidėjams".

Dar keli pridurkai:

— Vienas kalambūras guodžia rašytojus: "nėra blogų knygų, tėra blogi skaitytojai".

— Andre Gide paliko savo bičiuliams tokį receptą: "Jei nori, gali rašyti ir alkoholio veikiamas, bet patikrinki... blaivas būdamas".

— E. Waugh rašo, kad didžiausią savo kūrybai komplimentą esą išgirdęs iš vieno škoto: "Taip man patiko tavo paskutinioji knyga, jog vosvos jos nenusipirkau..."

J. Cicėnas

Gintaro paslaptis Pietų Amerikoje

Iš kur majai gavo gintarą savo mumijoms puošti?

Dar prieš porą metų vienas Meksikos archeologas Alberto Louis Luyler pradėjo tirti *Paneke* griuvėsius, kadaise buvusio vieno stambiausių miestų Maja valstybėje. Paneke griuvėsiai per šimtmečius yra visiškai apaugę vešlia tropikų želmenija, bet piramidžių ir didesnių rūmų ir šventyklų galūnės tebekyšo.

Neseniai Luyler, betyrinėdamas vienos tokios piramidės griuvėsius, pastebėjo duris, vedančias į vidų, ir jas išlaužus rastas ilgas koridorius, kurio gale buvo kitos, bet užmūrytos durys. Prie tų durų gulėjo šeši jaunų mergaičių ir berniukų griaučiai. Aiškinama, kad tie jaunuoliai buvo paaukoti dievams, laidojant kokį nors garsų galiūną, kaip tai buvo praktikuojama senovės majų, inkų ir actekų civilizacijose. Sienoj buvo išbraižyti ženklai, iš kurių išskaityta, *kad laidotuvės įvyko apie* 693 metus po Kristaus.

Atidarius užmūrytas duris, kambary rastas pats to didžiūno karstas. Tai buvo didžiulė akmeninė plyta, išrašyta įvairiais ieroglifais, ir po ta plyta gulėjo žmogaus griaučiai, kurio kaukolę dengė gintarinė kaukė, padaryta iš šimtų gintaro gabalėlių, įspaustų į kaukės gipsinę formą. Kaukės akys pagamintos iš kažkokio vulkaninės kilmės juodakmenio.

Kas buvo tų griaučių savininkas ir iš kur jo kaukei gauta gintarai? Viena aišku, kad palaidotasis buvo arba koks valdovas arba žymus kunigas. Bet gintaras prieš Kolumbo laikus Amerikos kontinente nebuvo žinomas, nes gintaro tėvynė yra vien tik prie Baltijos jūros ir tai senovės Prūsų ir Žemaičių pakraščiais. Tiesa, randama gintaro trupinėlių Aliaskos šiauriniame pakrašty, bet nėra jokios galimybės, kad senovėje kas būtų ten gintarą kasęs ir tokiu kiekiu, jog būtų eksportuota iki Pietų Amerikos.

Visos centrinės ir pietinės Amerikos indėnų tautos iš žilos senovės turėjo padavimus apie baltus barzdotus vyrus ar dievus, laivais atplaukusius iš rytų ar iš rytų dangaus, indėnams palikusius naujus įstatymus, kalendorių, saulės tikėjimą, juos išmokiusius gyvulininkystės ir žemdirbystės ir vėl išplaukusius į savo paslaptingą rytų padangę. Tokius baltuosius dievus majai garbino Kukulkano, o actekai Kvecalo arba Kvecalkoatlio vardu. Šiaip ar taip tie Baltai buvo nuo Baltijos.

Kodėl smalsūs žmonės skaito Darbą?

Kultūros ir visuomenės žurnalą "Darbą" jie skaito todėl, kad jis yra įvairus savo turiniu,

platus savo akiračiu, kritiškai, bet drąsiai gina ir ugdo demokratines ir humanistines vertybes lietuviškąjame gyvenime, gyvas savo kalba ir styliumi, nes jame rašoma paprastai ir patraukliai įvairaus išsilavinimo skaitytojams.

Jis išeina keturis kartus per metus ir kaštuoja tik $2.00 metams, $5.00 trejiems metams, studentams $1.50, paskiras numeris 55 centai.

Bet kas užsisakys iki šių metų kovo 1 d., tam metinė prenumerata tiktai $1.50, o studentams tiktai $1.00.

Atsiuntusiems savo adresą vienas numeris siunčiamas susipažinti veltui.

Ką tik išėjusiame numery rašo: K. Barėnas, doc. J. Greimas, prof. J. Kaminskas, J. Kiznis, A. Landsbergis, J. Liūdžius, prof. V. Stanka, R. Šilbajoris, P. Tarvydas, A. Valuckas ir kt. tokiais opiais klausimais, kurie rūpi kiekvienam smalsiam žmogui.

"Darbo" administracijos adresas: 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR PADIDINOME

½%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI.
Kešiuojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus.
VISOS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI $10,000.00

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 West 47th Street — LAfayette 3-1083

B. R. PIETKIEWICZ, prez. — E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.

Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 ik 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidudienio.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

MOKSLO ŽINIOS

Ar greit skrisime į erdves?

Nežiūrint optimistų, tokių, kaip 3 žinomi JAV astronautikos mokslininkai, Darrel C. Romick, Richard Knight ir Samuel Black, tvirtinimo, kad satelitas su žmonėmis bus galima pagaminti po 6 ar 8 metų, kiti, kaip žymusis anglų moksl. Sir Harold Spencer Jones, mano, kad dar praeis gentkartės, kol žmogus pajėgs nutūpti mėnulyje.

Jei žmogui ir pasiseks tai padaryt, maža yra vilties, kad jis kada nors begrįžtų. "Toliau mėnulio jis greičiausiai niekuomet nenuskris, nebent per klaidą jo erdvių laivas prašautų pro šalį ir nuklystų į kosmo erdves, iš kurių niekuomet nebegrįžtų", — baigė Dr. Jones.

Tabletės vietoj rykštės

Oregono universiteto prof. Dr. Charles Bradley, kalbėdamas American Academy of Pediatrics konvencijoje, padarė įdomų pranešimą, esą naujausios studijos parodė, jog raminančių vaistų (tranquilizerių) atitinkamomis dozomis davimas žymiai pataiso vaikų blogą charakterį, iš agresingų padaužų ir peštukų juos padaro labiau socialiai prisiderinančiais, sugyvenamais, labiau savimi pasitikinčiais, žodžiu, "dorais vaikais", net gabesniais mokyklose. Nors dar nepakankamai tokių vaistų tolimesnės pasėkos teištirtos, bet atsargiai, daktarų priežiūroje, esą pasiekta gerų rezultatų.

Greit bus galima įdėti naujas kūno dalis

Mokslas šiandien yra artitos dienos, kai bus galima persodinti žmogaus širdį, inkstus, plaučius ir kitus organus. Tokią žinią pranešė Dr. Milton E. Edgerton iš John Hopkins universiteto. Tą pranašavimą jis parėmė savo patyrimais su gyvulių odos priauginimu.

Ligšiol didžiausia kliūtis buvo ta, kad kūnas labai energingai priešinasi bet kokiam "lopui", prisiuvamam iš svetimo kūno, normaliai sunaikindamas tą lopą per keletą dienų. Tik iš dvynuko paimtas odos ar kitokio audinio lopas iki šiol prigydavo. Dr. Edgerton išgalvojo naują techniką kūnui apgauti. Jis tai jau plačiai išbandė su gyvuliais, o kas galima su gyvuliais, jis yra tikras, kad bus galima ir su žmonėmis.

Jis iškerpa odos lopą iš vieno gyvulio ir prisiuva kitam ir nelaukdamas, kol lopas bus sunaikintas, jį nuima ir prisiuva kitam gyvuliui, ir taip bent keturis penkis kartus. Odos lopas, "pagyvenęs" su keliais svetimais kūnais, nustoja savo individualumo arba pasidaro neutralus, ir paskiau jį prisiuvus pastoviai, kūnas jo nebenaikina, priimdamas, kaip savo gimininga dalį. Taip perkilnojant odos lopus jie buvo išlaikyti gyvi per 38 dienas. Dr. Edgerton sako, kad panaši procedūra bus galima pritaikyti ir kitiems gyviems organams.

Lakūnai galės matyti bet kokiame ore

Los Angeles. — Iš aviacijos sluoksnių patiriama, kad yra išrastas prietaisas, tam tikra televizinė "akis", pavadinta ANIP (Army-Navy Instrumentation Symposium), kuria lakūnai galės matyti aplink save ir apačioje bet kokiu metu ir bet kokiame ore. Išradimas jau tobulinamas nuo 1953 metų ir bus galutinai pagamintas dar tik po 2-3 metų. Išradimo tikslas, kad lėktuvas pats taikytųsi prie lakūno regėjimo, nes nuolat didėjančiam reikalavimui vis greičiau ir aukščiau skristi visokiame ore žmogaus akys ir orientacija nebeišgali prisitaikyti. ANIP išradimu bus galima pašalinti bent šešis instrumentus, kuriais lakūnas turi kartais vienu momentu vadovautis, kaip tai dirbtinis horizontas, krypties gyro, oro greitis, altimetras ir t.t.

Dar apie netolimą rytojų

Quigg Newton, Colorado universiteto prezidentas, kalbėdamas Chicagoje Amerikos Planavimo Instituto konferencijoje, papasakojo savo numatomą nebe tolimą ateitį, kai helikopterių kamšatis ore virš didelių miestų iššauks aštrų erdvės trūkumą ir teks leisti įstatymus, suvaržant skraidomųjų mašinų skaičių ir trafiką. Helikopteriniai busai, gabendami po 60 keleivių prisidės prie miestų išretėjimo, kadangi žmonės per 100 mylių galės kasdien atskristi į miesto centrą į darbą. Satelitai, atomai ir automacija turės iššaukti visiškai kitokias industrijos ir gyvenimo sąlygas.

Nauji lengvi metalai padarys perversmą manufaktūroje ir statyboje. Chemikai išras naujus medžiagų šaltinius, kas žymiai padidins žaliavų tiekimą ir atpigins kainas. Saulės energija neužilgo bus pakinkyta. Jūrų vanduo bus pigiai paverčiamas gėlu vandeniu ir juo bus įmanoma atgaivinti sausumos dykumas, jas paverčiant derlingais laukais arba miškais.

Tamsoj daugiau vietos pro šalį

Vienas Kansas City pilietis, apvogtas 6 kartus, sumanė vagį pagaliau nušauti, bet, nejausdamas dienos nė valandos, kai vagis jį vėl aplankys, prie lango, per kurį vagis paprastai įlipdavo, pritaisė šautuvą taip, kad vos palietus prietaisą, šautuvas pasileistų. Kitą rytą atsikėlęs pilietis pasigedo $50 ir šautuvo, kurio vietoje buvo prisegtas raštelis: "Ha-ha, tamsta nepataikei".

— Mažieji netuvinėsi tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

SKOLINK IR TAUPYK
Standard Federal Savings

— pačioj saugiausioj ir stipriausioj Amerikos įstaigoj.

Daugumas Chicagos lietuvių savo pinigus taupo STANDARD FEDERAL įstaigoje, nes ilgų metų patyrimas juos įtikino, jog tai yra pati stipriausioji ir saugiausioji įstaiga.

Žemiausiais procentais skoliname pinigus namams pirkti, statyti ir taisyti.

Kai perki namą, visuomet kreipkis į STANDARD FEDERAL — sutaupysi pinigų ir išvengsi bereikalingų rūpesčių.

STANDARD FEDERAL visiems teisingai patarnauja, o karo ir depresijos laikais taupytojams visados mokėdavo pagal pareikalavimą.

STANDARD FEDERAL turtas viršija 57 milijonus dolerių.

Atsargos Fondai STANDARD FEDERAL įstaigos siekia 5 milijonus ir ketvirtį. Be to, visos taupytojų sąskaitos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Pinigai, įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

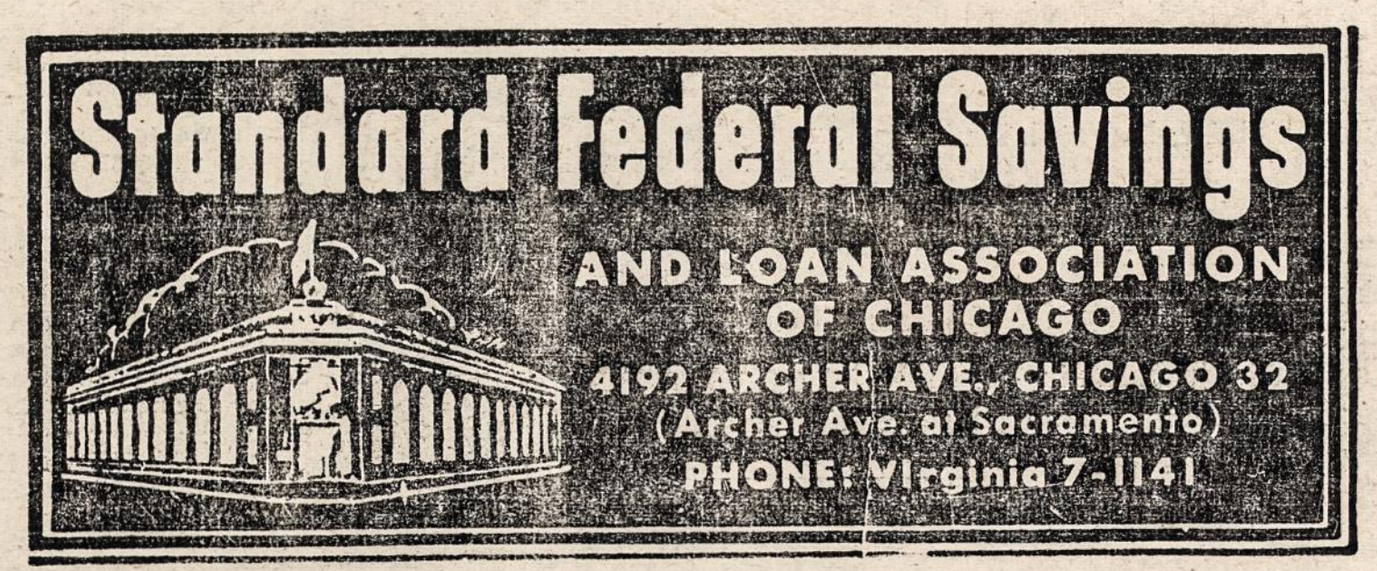

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

Kas naujo Čiurlionio vardo Galerijoje?

Čiurlionio vardo Galerijoje yra ir bus daug ko naujo, įdomaus ir, žinoma, gražaus. Dabar ten yra Pirmoji lietuvių menininkų paroda. Pirmoji — sakome,— nes spalio 20 d. Jaunimo Centre, 5600 So. Claremont ave., buvo atidaryta Čiurlionio vardo Galerija. Galerija jau turi įsigijusi 22 kūrinius. Parodoje dalyvauja šie dailininkai su 102 kūriniais: A. Cooper (Skupas), a. a. J. Kaminskas, Z. Kolba, June Lukosh, Meč. Markulis, A. J. Mosgers, Jonas Mulokas, Br. Murinas, Jadvyga Paukštienė, J. Pautienius, A. Rūkštelė, M. Šileikis, Giedra Trečiokaitė, Jonas Tričys, Vl. Vaičaitis, Ad. Varnas, Vl. Vijeikis, Ed. Walaitis. Be to, Dr. A. Montvidas paskolino Jono Šileikos Žemaitės portretą ir Dr. K. Drangelis —A. Žmuidzinavičiaus "Regėjimą".

Galerijos atidarymas nėra pradžia mūsų kūrybos ar jau atsiekto tikslo. Kūryba yra sena, o kūrėjas visuomet naujas, jis kūria naujus, jo protu ir sugebėjimu dalykus. Kiekvienas menininkas turi savo pasaulėžiūrą, atseit, savo pasaulį. Rašytojas Soma Morgenstern apie meną taip išsireiškė: "Menas yra Dievo pamėgdžiojimas, nes menininkas kūria savo pasaulį, pagal savo išgyvenimus. Menininkas ištrukęs iš sąmonę smaugiančios kasdienybės, nurodo perspektyvas į tolumas. Nors jo pastangos atrodo, neturi reikšmės, bet jis šį tą duoda susiskaldžiusiai civilizacijai."

Menininkas turi energijos, nes jis yra arogantas, emocingas ir kaipo toks, ieškotojas, kovotojas. Iš savo vaizduotės, ekzultacijos, desperacijos ar sukilimo bei kentėjimo, kuria savąjį pasaulį, tokį, kokiu jis tiki ir gina savo įsitikinimą, kaip tiesą, nepripažindamas kito asmens daromų jam pastabų. Užtat šiandien mes turime labai daug skirtingų meno krypčių. Visos jos atsirado iš paskirų individų, įsitikinusių savimi, savo jėgom, savo pasauliu. Toks buvo Čiurlionis, toks yra Picasso ir daugelis kitų meno idealistų ar panašių. Tiktai su viena išimtimi. Kai į Picasso parodą tūkstantinės minios plaukia, tai mes džiaugiamės, kad ateina vienas kitas lietuvis pažiūrėti Čiurlionio vardo Galerijos. Tiktai pradža! Reikia tikėti, kad su laiku Č. v. Galerija bus tas centras, kur ant sienų kabos visų mūsų menininkų kūriniai, visi, nežiūrint skirtingų meno krypčių, visi sutilps po vienu stogu. Palyginti su plačiuoju pasauliu, niekas nėra perdidelis. Meno pasaulis yra be galo platus ir margas. Pažiūrėkime į tragišką Sopoklio pasaulį, švelnų ir didingą Michelangelo pasaulį, didelio intelekto Šekspyro pasaulį, filosofo mistiko Čiurlionio pasaulį, šviesųjį Cl. Monet pasaulį, satyrišką Moliere pasaulį arba Dikenso žmoniškumo pasaulį, — kiekvienas jų savo kūryba žmonijai davė labai daug. Bet žmonija jų kūrybą vertina skirtingai. Žmonės priima tai, kas patinka. Nė vienas menininkas negali atskleisti absoliučios tiesos ar absoliučio grožio, nes tas išplaukia tiktai iš jo paties. Bet menininkas sugeba daugiau matyti, daugiau jausti, negu plačioji minia. Menas yra menininko gyvenimo dalis, mene jis pats figūruoja, išeidamas viešumon tokiu, kokiu yra.

Bet menininkas negali būti amatininkas. Jis privalo medžiagą sudvasinti, privalo iškelti meno vertybes ir tuos elementus, kurie jį įprasmina, kurie teikia grožio ir džiaugsmo. Menininkas visada bus kovotojas dėl savo būties, savo idealo. Gerai, kad menininkai yra atviri, — savo kūryba geriausia įrodo save. Iš to yra pažanga ir gyvenimo tikslas.

Čiurlionio v. G. bus svetinga. Su trumpomis pertraukėlėmis joje lankysis naujas menininkas su savo paroda. Nuo lapkričio 16 d. joje prasidės dail. Br. Murino kūrinių paroda.

Galerijos vadovybė susilaukė palankių atsiliepimų ir sveikinimų, kada Č. v. G. buvo įkurta. Dailininkai stoja į A. L. D. Sąjungą. Iš Brazilijos įstojo į S-gą dail. Vlada Stančikaitė ir A. Kairys. Sąjunga dabar turi nemažą skaičių narių. Mūsų kolegos energingai stoja į bendrą darbą.

Rytoj Pirmoji dailininkų meno paroda 9 val. v. užsidaro.

Picasso triumfas Čikagoje

Pereito pirmadienio vakarą Čikagos Meno Institutas plačiai atidarė muziejaus duris Picasso garbintojams. Sustiprinta sargyba, net policijos daliniai padėjo minioms pereiti Michigan ave. Visi traukė tiesiai į antrame muziejaus aukšte erdvias patalpas, kur išstatyta 300 išgarsėjusio prancūzų dailininko Pablo Picasso kūrinių. Kas antrame aukšte netilpo, perpildytose galerijose, sargai prašė pastovėti apačioje, kol atsiras vietos kitiems pamatyti išgarsėjusio menininko darbus. Svečiai buvo įleidžiami tiktai su kvietimais. Kitomis dienomis į šią parodą einant teks mokėti 50c. asmeniui.

95 kūrinius šiai parodai paskolino 95 muziejai bei privatūs kolekcionieriai JAV ir Europoje. 31 kūrinį pats Picasso "paskolino", kurių tarpe pusė jų pirmą kartą matomi.

Pirmą paveikslą Picasso nupiešė kai jis buvo 17 metų amžiaus. Vėliausias jo paveikslas buvo atliktas pereitais metais, kai jam suėjo 75 metai amžiaus. Ši paroda ir yra surengta jo 75 metų sukakčiai paminėti. Be tapybos bei paišybos eksponatų, yra 46 skulptūros kūriniai. Tenka nustebti Picasso skulptūros originalumu ir ekspresingumu. Jo skulptūra kaip ir tapyba, sudaro tam tikrus laikotarpius, kuriais jis skirtingai išgyveno įvairias nuotaikas ir pagal jas kūrė savo meną. Jo pažangos laiptai aiškiai rodo ir kūrybos evoliuciją — mėlynasis laikotarpis, ružavasis, Afrikos negrų, kubizmo, klasikos ir surrealizmo laikotarpiai — tai Picasso meno evoliucija, savo laiku padariusi įtakos kitiems menininkams. Parodon atgabenta milžiniško didumo sieninės tapybos vaizdas, kuris vainikuoja Picasso genijų. Be to, atskiros galerijose patalpinta Picasso piešiniai, litografija, rankraščiai bei įvairūs eksperimentiniai dalykai. Muziejaus foje ir balkonas pripildytas vien Picasso gigantiškais kūriniais. Net kioskas skirtas vien Picasso reprodukcijoms pardavinėti. Žodžiu, Picasso triumfuoja Meno Institute. Salėse eina paskaitos apie Picasso kūrybą. Paroda baigsis š. m. gruodžio 8 d.

D O V A N Ų

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKUBIAI PRISTATOMA
PILNAI GARANTUOTA

S P E C I A L U S ! ! !
10 svarų cukraus ir
10 svarų taukų — $20.00.

C A R E $25.00
1 sv. kavos pupelių
1000 gr. rūkyto Bacon (bekono)
1 svaras razinkų
500 gr. sūrio (40% rieb.)
10 pak. Chesterfield cigarečių
1000 gr. puikiausios salami
200 gr. Ceylono arbatos.

SUDĖTINIS SIUNTINYS $62.00
3½ jardo vilnonės medžiagos vyriškai eilutei
2½ jardo pamušalų
3 jardai vilonės medžiagos moteriškam kostiumui arba suknelei
4 jardai spausdintos medž. suknelei
30 guzikų — 6 šeivos siūlų
1 pakelis adatų

Visi tie daiktai geriausios rūšies ir anglų gamybos. Tie siuntiniai su nurodyta kaina apmokėti muitu ir gavėjas nieko neturi mokėti.

S V A R B U ! ! !
Vartoti daiktai daugiau neišsileidžiami. Mes priimame jūsų supakuotus siuntinius su najais drabužiais ir tekstilėmis.
Mes taip pat siunčiame vaistus oro paštu.
Reikalaukite mūsų kainoraščių.

GRAMERCY SHIPPING COMPANY
118 EAST 28th STREET
New York 16, N. Y.
Tel.: MU 9-0598
Atidaryta kasdien nuo 9 iki 6, šeštadienį 10—1.

Pati patikimiausia firma siuntiniams persiųsti į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus yra

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.
Tel.: INgersol 7-7272, INgersol 7-6465

Pristatymas garantuojamas gavėjo parašu. Siuntiniai išsiunčiami skubiai

PRIĖMIMO PUNKTAS:
NEW YORK CITY, 78 Second Ave. Tel.: ORchard 4-1540

MŪSŲ SKYRIAI:
DETROIT 12, MICH., 11601 Jos. Campau Ave. TOwnsend 8-0298
HARTFORD, CONN., 651 Albany Avenue Tel.: CHapel 7-5164
LOS ANGELES, CALIF., 121 So. Vermont Ave. DUnkirk 5-6550
PHILADELPHIA 23, PA., 832 North 7th Street Tel.: WA 31747
CHICAGO, ILLINOIS, 3741 W. 26th Street, Tel.: CR 7-2126
NEWARK, NEW JERSEY, 263 Market Street, MArket 2-6937

Brooklyne įstaiga atidaryta kasdien ir sekmadieniais nuo 9 val. iki 6 val.; šeštadieniais nuo 9—4.

PADĖKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

Siunčiame į Lietuvą, SSSR ir kitus kraštus Angliškų medžiagų, avalynės, vaistų ir maisto siuntinius, taipgi mašinas, muzikos instrumentus ir kita. Dėvėtų drabužių nesiunčiame.

DABAR PATS LAIKAS APSIRŪPINTI DOVANOMIS ŽIEMAI

VĖL DIDELI KIEKIAI ir LABAI NUPIGINTOS KAINOS!

No. 7—10 sv. cukraus, 10 sv. taukų $16.25
No. 8—20 sv. cukraus $11.61
No. 9—20 sv. kiaulinių taukų $20.90
No. 30—20 sv. kvietinių miltų $10.85
No. 35—10 sv. kumpio, 5 sv. Salami, ir 5 sv. bekono $32.75
No. 38—20 sv. ryžių $13.25
No. 46—22 sv. brt. 9 dėž. bekono $28.56
No. 47—22 sv. brt. 9 dėž. kumpio $32.88
No. 48—20 sv. salami $30.94
No. 49—22 sv. bruto $30.75
Sūrio 1000 Gr.
Sviesto 850 Gr.
Šokolado 1000 Gr.
Amerikos cigarečių 60
Kakavos 456 Gr.
Kavos 456 Gr.
Medaus 1368 Gr.
Pieno miltelių 1368 Gr.
Kepimui alyvos 1500 Gr.

Visi siuntiniai pilnai ampokėti ir 100% garantuoti, tik į Sibirą pridėti $1.40 už paštą maisto siuntiniams ir $1.80 kitos rūšies siuntiniams.

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 West 26th St., Chicago 23, Ill., USA. Tel.: CRawford 7-2126
3305 So. Halsted St. (Alfonsas Kavaliauskas). Tel.: LAfayette 3-2021
6908 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio (Bronius Gražulis)

UNIVERSAL PARCEL SERVICE CO.
414 Scribner N. W., Grand Rapids 4, Mich.

Darbo valandos, išskiriant šventadienius, 9—6 val.

Retas jubiliejus

(Prof. Mykolo Biržiškos 75 m. proga)

Los Angeles lietuvių kolonija dideliu nuotoliu atskirta nuo visų lietuviškų organizacinių centrų bei didžiųjų lietuvių kolonijų ir, rodos, palikta vegetuoti, menkėti ir pasilaidoti. Tačiau taip nėra. Kai daug kur kitur smarkiai turtėjanti darbdaviai duosniai beria dolerius į dirbančiųjų kišenes, tai losangeliečiams visada ir už viską atlygina nuolatos skaidriai šviečianti ir maloniai šildanti saulė, švelnus ir sausas oras, amžinai žaliuojančių palmių vaizdai bei puikios švarutėlės, plačios miesto gatvės.

Jei daugelis, palikę savo dosnius darbdavius, važiuoja Kalifornijon ir tai daro ne dėl gražių kieno nors akių — tokių čia gausu! — ar netikrų pažadų, bet dėl savo sveikatos, ramaus ir malonaus gyvenimo. Kolonija džiaugiasi sulaukusi naujų narių, didžiuojasi gabiais, energingais visuomenininkais bei kultūrininkais. O ypatingai reta ir didelė garbė yra tekusi šiai kolonijai, kad čia gyvena gilus lietuvis, didelių gabumų ir plačios erudicijos mokslo vyras, pasirašiusis Lietuvos Nepriklausomybės aktą prof. Mykolas Biržiška. Su šiuo, ūgiu, tiesa, mažu, bet dvasia — milžinu, turime galimybę bendrauti, dažnomis progomis klausytis jo nuoširdžių ir atvirų žodžių, patarimų ir mokytis iš jo nueito gyvenimo kelio, ypač tai svarbu jaunimui. Jis visada gerai nusiteikęs, su šypsena, su humoru, visiems draugiškas, nuoširdus. Visi jį gerbia ir myli.

Rodos, dar visai neseniai atžymėjom profesoriaus 70 metų sukaktį, bet laikas taip greit bėga nešdamas nuostabių netikėtinumų. Tik, žiūrėk, čia jis pažeria žmogui po kojom kartais net gražiausių žiedų, kitąkart nepagailėdamas ir aštriausių dyglių, kurių kaip tiktai nestigo paskutiniame penkmety ir po senelio profesoriaus kojom, tačiau jis nepalūžo, jis visa tai labai ramiai, su nepaprastu heroiškumu sutiko, stebindamas net aplink jį ašarojančius.

Ir štai, va, praėjusio rugpiūčio 24 d. ir kitas — jau 75 metų profesoriaus jubiliejus. Vietos lietuvių Bendruomenės Valdyba su energingu pirmininku K. Liaudansku sumaniai ir rūpestingai rengėsi prideramu iškilmingumu paminėti šitą gražią nusipelniusio žmogaus amžiaus sukaktį.

Rugsėjo 28 dienos šeštadienis gražiai sutapo su jubiliato vardadienio išvakarėmis. Rengėjai kaip tik ir pasirinko šitą subatvakarį, kad jubiliejaus iškilmės dar daugiau praturtėtų, įpynus į jas ir profesoriaus vardadienį.

Pabuvoti su jubiliatu ir varduvininku tą tokį retą ir brangų vakarą, išgirsti iš jo šį tą tokia nepaprasta proga apie nueitą mūsų tautos nelengvą kelią, apie darbus ir pastangas dėl jos laisvės bei neaiškios ateities, susirinko gražus lietuvių būrys. Negalima būtų pasakyti, kad tai buvo solenizanto asmeniniai bei politiniai prieteliai. Ne. Jis, kaip aukščiau minėta, visiems vienodai draugiškas ir nuoširdus, jis negrupuoja žmonių į draugų ir nedraugų eiles. Taip pat jis ir savo politinių įsitikinimų meškere nežvejoja draugų, kitų įsitikinimus gerbia, todėl niekas ir negalėtų patapti jojo nedraugu, o jei kas tokiu ir pasijaustų, tai labai ir labai tektų paabejoti apie tokio sąžinės tyrumą. Tokiu būdu buvo atėjusi šviesiai, teisingai galvojanti ir patriotiškai nusiteikusi kolonijos žmonių dalis.

Prie gražiai parengtų ir gėlėmis papuoštų stalų susėdo arti poros šimtų žmonių. Atidaromąjį žodį tarė L.B. apylinkės pirm. K. Liaudanskas, tolimesnį iškilmių pravedimą perduodamas Vl. Bakūnui ir kviesdamas svečius vaišintis.

Buv. gimnazijos direktorius lituanistas F. Kudirka trumpoje, bet kondensuotoje savo kalboje peržvelgė svarbesnius profesoriaus darbus kultūrinėj bei politinėj plotmėj, jojo turėtas aukštas pareigas. Prelegentas pažymėjo jubiliato lietuvišką nusiteikimą, meilę lietuvybei ir prasidėjusią už ją kovą dar gimnazijos suole. Taip pat atkreipė dalyvių dėmesį, kad per visą gražų jo gyvenimą daugelio jojo visokių darbų centre figūruoja lietuvybės ir tautos laisvės reikalai.

MYKOLAS BIRŽIŠKA

Inž. A. Dundzila tarp programos punktų ir kalbų įpindavo po keletą gautų iš kitų kolonijų sveikinimų, kurių buvo daugybė, net iš anapus geležinės uždangos. Sveikino raštu: M. Kriščiūnas — lietuvių profesorių draugijos Amerikoje vardu, B. Babrauskas — lietuvių rašytojų d-jos vardu, J. Kajeckas — Charge d'Affaires a.i., Washington, D. C., Balutis, iš Londono, Anglija, J. Budrys, V. Stašinskas ir A. Simutis, iš New Yorko, St. Lozoraitis, iš Italijos, A. Rudis — Lietuvių R. K. S-mo Amerikoje vardu, Vyr. skautininkė O. Zailskienė — skaučių seserijos vardu, A. Trimakas — VLIK'o vardu, St.Barzdukas — Lietuvių bendruomenės vardu, A. Jurskis — Amerikos Liet. Inž. Arch. S-gos vardu, A. Masandukas ir A. Trečiokas — New Jersey lietuvių tarybos vardu, J. Mališauskas ir V. Skirmuntas — L.B. Kenoshos apyl. vardu su $10 priedu, Z. Raulinaitis — "Kario" vardu, A. Šešplaukis, iš Kolumbijos Universiteto, New York, Z. Ivinskis, iš Italijos, G. Tulauskaitė, iš Cicero, V. Alseika iš Cleveland, A. ir S. Rukšai, iš Wetzlar, Vokietija, J. Baublys-Baubliauskas, vilnietis ats. pulk. ltn. ir eilė kitų.

Iš iškilmių dalyvių tarpo profesorių žodžiu sveikino kultūrinių, politinių, profesinių, religinių, šalpos bei jaunimo organizacijų atstovai: dr. K. Alminas, žurn. Br. Raila, poetė D. Mitkienė (specialiai pritaikintu eilėraščiu), dr. Pamataitis, Latvėnas, inž. V. Petrauskas, kan. A. Steponaitis, teis. V. Kazlauskas, kun. J. Kučingis, inž. J. Andrius ir mokyt. D. Polikaitienė (raštu), O. Račkienė, inž. V. Variakojis, S. Dobkevičiūtė, K. Liaudanskas ir kt. Solistė F. Korsakaitė padainavo keletą dainų. Nesimatė vietos ALT'o vadovų ir nesigirdėjo jų sveikinimo.

Jubiliatas savo padėkos kalboje visiems už prisiminimą jo gimtadienio, už gražiai surengtą pagerbimą, sveikinimus, linkėjimus ir dovanas buvo nepaprastai kuklus ir nuoširdus. Į gautuose sveikinimuose raštu, telegramomis ir dalyvių žodžiu pareikštuose iškeltus jojo darbus ir nuopelnus mūsų tautai bei kultūrai, mielas profesorius pažymėjo, kad jis nieko ypatingesnio nepadaręs, ką turėtų padaryti lietuvis ir kad jis nesąs kuo nors įžymesnis už kitus žmones, savo amžininkus ir net nemalonu jam esą, kai jam priskiriami nuopelnai, kurie lyg ir ne jam vienam priklausytų ir, kai jis išskiriamas kuo nors iš kitų. Be to, jis prisiminė, kad kaip ir daugiau nuopelnas būtų jo tėvų, kurie būdami dori, sąžiningi ir pareigingi, perdavė tas geras ypatybes ir jam.

Iškilmių metu toje pačioje salėje buvo surengta jubiliato parašytų knygų (dalies) parodėlė. Gražiai pravestas iškilmes filmavo stud. P. Josiukonis.

Svečias

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Visų rūšių apdraudos.
Automobilių finansavimas. Notariatas
Valstybės patvirtintos kainos
JONAS KIRVAITIS, WAlbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kas dieną: pirmadienį iki šeštadienio nuo 8:30 iki 9:15 ryte, ir kas pirmadienį nuo 7 iki 8 vakaro.
Sekmadienį iš radio stoties WOPA, 1490 kil. ir FM 102-3 MC. 8:30 iki 9:30 ryte.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

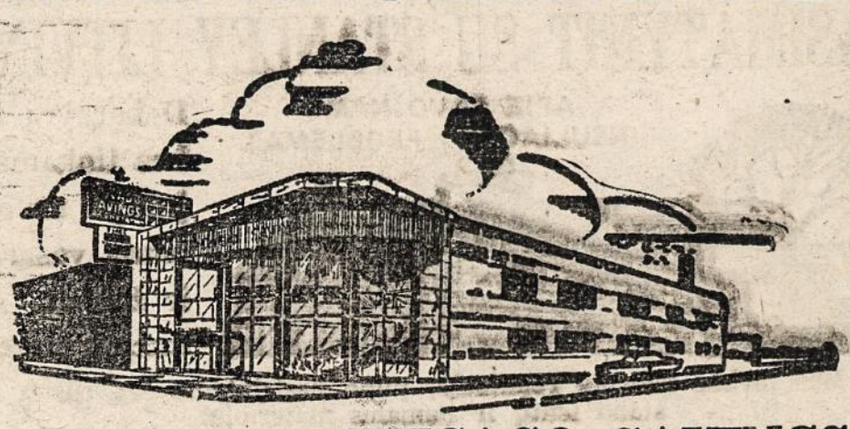

Remiantis Chicagos Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tiktai saugumą — jų apdraudimą iki $10,000.00, augštą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicagos Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausiai ir moderniškiausiai įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicagos ribų, nežiūrint kurioje Suvienytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu.

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas $21,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Ave. Tel.: GRovehill 6-7575 Chicago, Illinois
ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8.
Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

Vokiečių ranka Pabaltijy ir Rusijoj

Be abejonės, kadā nors atsiras lietuvis istorikas, kuris parašys rimtą tragingojo 1937-1957 dvidešimtmečio Lietuvos istoriją, paremtą atatinkamais dokumentais ir dalyvių atsiminimais, suderindamas viską su bendra Europos istorija. Jei tokios istorijos dabar neturime (net jos apgalvotos trumpos santraukos), gal perdaug apgailauti netenka, nes, pasirodo, net tautos su didesniu raštingų akademikų skaičium čia turi gerų spragų. Londono "Times" literatūros priedas, recenzuodamas Amerikos Yale universiteto profesoriaus Aleksandro Dallino šiomis dienomis išėjusį veikalą: "German Rule in Russia, 1941-1945", pasakoja:

Hitlerio žygis, kuris prasidėjo įsiveržimu Sovietų Sąjungon (ir Lietuvon) 1941 m. birželio mėn. ir pasibaigė visišku Vokietijos pralaimėjimu 1945 m. balandžio mėn., yra didelė istorijos drama, prašanti palyginimo su Napoleono žygiu Rusijon. Užsimojimo platumu, svoriu bei pasėkomis jis prasikiša milžinu antrojo pasaulinio karo įvykiuose. Kova ties Stalingradu ar tik nebus priskaityta prie tų lemtingų pasaulio istorijoje mūšių, kurie pakreipė tos istorijos eigą.

Tačiau, kolkas, nedaug kvalifikuotų istorikų griebėsi šio didingojo įvykio savo mokslo darbų temai. Nesunku įsivaizduoti, kodėl. Vokiečius sulaiko tautinė savigarba, nes juk nemalonu rašyt skaudaus pralaimėjimo pasaką, kurioj joks vokietis ypatinga garbe nepasižymėjo, nebent tie vargšai eiliniai kareiviai, kurie iškentėjo neapsakomus vargus ir pavojus.

Rimti rusų istorikai taip pat vengia savo moderninės istorijos temų, nes čia nemaža rizikingai opių dalykų, kaip: Stalino susitarimas su Hitleriu, pirmieji dideli pralaimėjimai, gyventojų priešingos nuotaikos. Todėl rusai apsiriboja paskirų karo epizodų aprašymu. Be to, ir valstybiniai archyvai po kietu raktu laikomi.

Tokiu būdu Aleksandro Dallino darbas tema "Vokiečių ranka Rusijoj 1941-1945 metais" veik vienintelis. Tačiau jis griežtai susilaiko nuo karo ir diplomatijos žygių atpasakojimo, taip pat nieko nerašo apie gyvenimo sąlygas okupuotuose kraštuose. Tepasakoja vien vokiečių lūpomis, kokių tikslų vokiečiai siekė savo karo ir civiline administracija santykiuose su Sovietų piliečiais ir ką darė.

Bendrai, tai pasibiaurėjimą kelianti istorija. Žiaurumų ir žvėriškumo būta visais amžiaus, ypač karo metu. Bet mūsų amžiuje, rodos, dar niekas taip be jokių varžtų nesielgė, kaip tauta, kuri didžiavosi turinti kultūringų žmonių veidą. Užtenka tik pasiskaityti oficialių įsakymų turinį ir patirti, kad šie įsakymai beveik visados būdavo vykdomi be pasipriešinimų ,ar sąžinės graužimų. Jei kuris vykdytojas ir pakeldavo balsą, tai ne prieš nežmoniškumą, bet prieš vykdymo nepraktiškumą.

Hitlerio noras neįsileist "Untermenschen" slavų į jo "šventąją" vokiečių žemę subliuško prieš karo pramonės reikalą gauti darbo rankų. Todėl jau 1941 m. Vokietijon pradėjo plaukti karo belaisviai. Po to, netrukus, pradėta gaudyti ir civiliai gyventojai. Viso, Dallin sako, prigaudyta 2,800,000 žmonių.

Ir vergams ir pavergtiems vokiečiai teturėjo vieną oficialią nuotaiką. Dallin pasakoja: "Man visai nesvarbu (Himleris sakė) kaip rusai, ar čekoslovakai maitinsis. Ar jie bus sotūs, ar badu stips, man tik tiek terūpės, kiek jie reikalingi kaip vergai mūsų kultūrai. Kitais atžvilgiais man jie visai nerūpi".

Hitleris uždraudė visokią medicinos, sanitarijos ar švaros pagalbą pavergto krašto gyventojams. Sakė: "Rusai neturi būti čiepijami ir nereikia jų prileisti prie muilo purvui nusiplauti. Tačiau tegul gauna kiek nori degtinės ir tabako".

Paskutinis sakinys tai Ukrainos valdytojo Kocho idėja. Jis manė ,kad degtinė ir tabakas sumažins per didelį slavų veržlumą. Aukštesnis mokslas, negu pradinis, buvo uždraustas, nes, girdi, "žmonės, kurie turi daugiau mokslo, negu jiems darbe reikalinga, pasidaro pradininkais visokių revoliucijų". Neišspręstu klausimu pasiliko, ar pamokyti juos vokiškai susikalbėti.

Šitai griežtai pagrindinei linijai priešinosi dvi silpnesnės linijos, kurios, nesutardamos, viena kitą nubraukė. Viena buvo Alfredo Rozenbergo linija. Jis nekentė rusų ir komunizmą laikė rusų, ne žydų prasimanytų dalyku, prieš kitų nacių nuomonę. Jam, kaip Latvijoje gimusiam ir augusiam, išrodė, kad geriausias būdas rusų imperijai susprogdinti yra leisti jos tautoms siekti savų tikslų. Begailestingas rusams, jis linko skatinti lietuvius, latvius, estus, gudus ir ukrainiečius laikyti vokiečius draugais - išlaisvintojais. Savo Ostministeriume jis buvo pradėjęs savo pažiūras gyvendinti, bet susilaukė griežtos užsienio reikalų ministerio Ribbentropo, armijos vadovybės ir nacių partijos neapykantos, todėl toli niekur nenužengė. Remti vietos tautinius sąjūdžius juk buvo perdaug jau svetima nacių ideologijai.

Kitą liniją siūlė nuo Stalino atsimetęs generolas Vlasovas, kuris pasisiūlė suorganizuoti rusų karo belaisvių legionus kovoti greta vokiečių prieš bolševizmą. Jis sakė: "Rusus tik rusai sumuš". Bet ir jo idėja nesutiko su pagrindine nacių pažiūra, kad slavai ne žmonės, bet išnaudojimui skirti gyvuliai. Vlasovas buvo griežtai priešingas Rozenbergo pažiūroms į tautų išlaisvinimą ir nenonrėjo jokių kraštų išskyrimo iš rusų imperijos. Vokiečiai jo paklausė tik, kada jau karas ėjo jiems nelaiminga kryptimi. Čia Vlasovas jau niekuo nebegalėjo padėti. Jis buvo sugautas ir sušaudytas Maskvoje, tačiau mirė gal garbingiau negu Hitleris, nes visgi turėjo protingą idėją, ko negalima pasakyti apie Hitlerį.

Tokiu būdu vokiečiai savo žygį Rusijon pralaimėjo ne vien dėl kariško nepajėgumo, ar dėl savo žiaurumo ir žvėriškumo (kuris savo rolę irgi darė), bet ir dėl nesugebėjimo sugalvoti bei vykdyti aiškią, protingą politikos liniją. Pradėję vieną liniją, jie ją pamesdavo, nes ji nesutikdavo su kita linija. Hitlerio idėją nuosekliai įgyvendinant, reikėjo juk vietos gyventojus visai išnaikinti, o į jų vietas susodinti vokiečius atėjūnus. Toks dalykas, aišku, buvo neįvykdomas. Neįmanoma buvo ir vietos gyventojus pavergti ir pavesti vokiečių urėdų valiai, nes neužteko vokiečių būt urėdais, o be to, jau nesykį įrodyta, kad moderniniame pasauly vergija ekonomiškai neapsimoka.

Todėl Hitlerio žygis Rusijon iš tikrųjų buvo ne tik be aiškios politinės linijos, bet ir be įvykdomo tikslo. Sovietų diktatūros siekimai, palyginti su nacių, atrodo apgalvoti, įvykdomi ir su moderniniu pasauliu suderinami, — nors, žinoma, demokratijos negali pritarti niekšingų priemonių vartojimui tikslui siekti, arba dabarties paaukavimui ateities sapnui. Pagrindinė nacių idėja buvo "rasizmas" — kraujas. Čia ne apgalvota protinga idėja. Be to, ji ir neįvykdoma, kaip įrodo patyrimai Pietų Afrikoje ir Arizonoje su juodukais. Ji moderniam pasauliui visai netinka, nes jis siekia sąlygų visiem žmonėms sugyventi ir bendrai spręsti žmonijos klausimus.

Vokiečių žygis Rusijon pasibaigė vokiečių kariško pajėgumo sunaikinimu. Be to, jis įrodė ir pilną nacių ideologijos bankrotą. Nacizmas buvo ne vien žiaurus, žvėriškas ir nedoras — jis buvo kvailas, neapgalvotas ir negalėjo vesti protingos politikos. Tai gražiai išryški iš prof. Dallino studijos. *Vyt. Širvydas*

• Parduodu, Pritaikau
• ir Įdedu Naujus

moderniškus aliuminijaus langus, duris ir vasarinius tinklelius. Apdraudžiu namus, automobilius, langus, baldus ir kitus dalykus nuo ugnies, vagies ir kitokių nelaimių.

Kreipkitės, mielu noru Jums patarnausiu.

JUOZAS SPAITIS
3261 So. Halsted St.
VIctory 2-6469

Anglų Kalbos Pamokos
K. GINEITIS
6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
Telefonas: HEmlock 4-8037
(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.).
Duoda prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios
VERTIMAI - PILIETYBĖ - LAIŠKAI

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

NAUJIENAI!!!
Pinigai siunčiami į Sov. Sąjungą, Lietuvą, Latviją, Estiją.
Pristatoma per 2 savaites.
Pilnai garantuota ir oficialiai
100 rublių $10.00
Persiuntimas $5.00
Perlaidos didžiausia suma $50.
Tačiau galite siųsti perlaidą kiek norite.
GRAMERCY SHIPPING CO., INC.
744 BROAD STREET, ROOM 925
NEWARK, N. J.
Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU
APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

Juoktis yra sveika

TAI BENT KAITRA

Vienos firmos atstovas pranešime iš Afrikos dykumos skundžiasi, kad ten tiek karšta ir sausa, jog nebēra vandens. Firmos bosas diktuoja sekretorei: "Parašyk jam, kad tai tik priemonē daugiau vyno išprašyti". Sekretorė rimtai atsako: "Aš taip nemanau, pone direktoriau. Šį kartą, atrodo, tikrai ten viskas išdžiuvo, nes ir pašto ženkliukas prie laiško buvo spilgute prisegtas."

"FAKTAS ANT VEIDO!"

Prezidentas Taftas neretai yra buvęs linksmų anekdotų objektu. Sykį atsitiko, kad vienos kilmingos šeimos sūnelis mēgdavo kramtyti savo nagus ir auklē jį perspėjo, sakydama: "Jei nesiliausi, pavirsi apskritas, kaip balionas!" Neužilgo į tą šeimą buvo pakviestas pats prezidentas Taftas ir vaikas jį pamatęs džiugiai paklausē: "A, tai ir tu kramtai nagus?"

BUVO JAU ĮKALKULIUOTA

"Turiu garbēs prašyti tamstos dukters rankos", nedrąsiai klausia vienas jaunikaitis savo numatyto uošvio.

"Tai kiek uždirbi?"

"Šešis šimtus dolerių".

"Gerai. Aš iš savo pusēs kas mēnesį pridēsiu po 500 dolerių, tad turēsite iš viso..."

"Vieną momentą!" pertraukia būsimas žentas. "Tuos 500 dolerių aš jau įkalkuliavau į tuos šešis šimtus."

o—O—o

Mažas Jonukas įkando auklei į ranką, ta parodē jo tēvui ir Jonukas gavo pylos. Ilgai negalvojęs jis padējo ant kēdēs aštrią plačia galva vinikę. Auklė atsisēdusi staiga pašoko surikusi. Jonukas: "A-a, dabar tu negalēsi tēvui parodyti!"

o—O—o

"Zosyte, pažiūrēk, ar laikrodis dar eina?" sako dukrelei motina, grįžusi iš savaitgalio. Zosytē grįžta ir sako: "Ne, mama, nebeina. Stovi vietoje, tik uodegą vizgina".

o—O—o

"Ar yra vilties?" klausia giminaitis daktaro, pakviesto prie susirgusio senelio. "Jokios, nes už poros dienų jis vēl bus sveikas."

ANEKDOTAI APIE "SPUTNIKĄ"

Tyrinėjimų rezultatai: Sputnikas yra tiesioginis vaikaitis piktojo rusų genijaus Rasputitniko.

Oda Jungtinio štabo šefams: "Aš esu tik mažutis sputnikas, aukštai dausose. Keliauju ratų ratais. Kol atsirandu čia, jau esu ten".

Tēvai ir vaikai laikosi drauge jautriai balansuotais meilēs ir alergijos saitais.

JAV Paštas vietoj ējęs drauge su moderniuoju atomų ir satelitų amžiumi, grįžo į krūminio žmogaus gadynę, išleisdamas naujausius pašto ženklus ne su kokio satelito, bet su "kosinčios" gervēs atvaizdu.

TRUMPAS KONCERTAS

Petriukas nuvažiavo į kurortą su tėvais. Kurorto scenoj griežia smuikininkas. Petriukui nuobodu.

— Tėte, — sako jis, — juk mes eisime prie ežero, kai tas vyras perpiaus piūklu tą savo medinę dėžę?

IŠSIBLAŠKYMAS

— Dovanokite, pone kelneri, — kreipiasi profesorius į greta stovintį juodai apsirengusį vyrą, — man šiuo momentu nevisai aišku: ar aš dar neužsisakiau valgio, ar užsisakiau, bet dar negavau, ar jau suvalgiau?

— Pone profesoriau! Čia tamsta negausi valgyti, nes tai — universiteto auditorija!

ANGLIŠKAI...

Buvo ūkanotas Londono vakaras. Ant Waterloo tilto stovėjo aukštas liesas anglas ir rūkė pypkę. Staiga iš rūko išnėrė jauna mergaitė pasišiaušusiais plaukais ir beprotiškomis akimis.

— Kas šeštadienį... — šnabždėjo ji, — kas šeštadienį... jis čia ateidavo... Per ištisus dvejis metus... Bet šiandien jis neatėjo... Jis niekad neateis... — ir ji šoko į upę...

— Keista! — ramiai tarė liesasis anglas, labai keista! Juk šiandien dar tik penktadienis. — ir ramiai rūkė toliau savo pypkę.

PALIUDIJIMAS

Prieš išeinant iš kalėjimo kalinys prašo kalėjimo viršininko išduot paliudijimą, kad jis, kalinys, yra blaivus vyras. Viršininkas nustemba.

— Kodėl tu kreipiesi į mane su tokiu prašymu? Tai ne mano reikalas!

— O kaip gi! Kaip tik tamsta gali paliudyti, jog aš per ilgus trejis metus neturėjau burnoje nė vieno degtinės lašelio!

PRIVALUMAS

Bankininko sūnus praneša visai šeimai, kad jis susižiedavo.

— Dieve, — sako motina, — mergaitė mano manymu nėra tokia jau graži...

— Ji neturi jokio "šarmo", — sako sesuo.

— Ar tik nebus ji liguista? — klausia močiutė.

— Ir pinigų ji tikrai neturi, — pyksta tėvas.

— Bet ji turi vieną nepaprastą privalumą, — džiaugsmingai pareiškia naujai iškeptas sužadėtinis, — ji neturi giminių!

NESUPRATO

Keleivis sēdi lēktuve prie lango ir staiga mato parašiutininką. Parašiutininkas rēkia:

—Ar tamsta irgi nori šokti?

—Dēl Dievo meilės! Ne!

—Na gerai, kaip norite. Aš esu tarp kita ko lēktuvo pilotas.

TIKRA MEILĖ

— Ką tu darytum, jeigu aš krisčiau į upę?

— Bėgčiau į kaimą pagalbos!

— Bet juk kaimas toli...

— Tai nieko! Aš tave tiek myliu, kad bėgčiau ir daug toliau!

KERŠTAS

NOW AT OGDEN STOKER'S

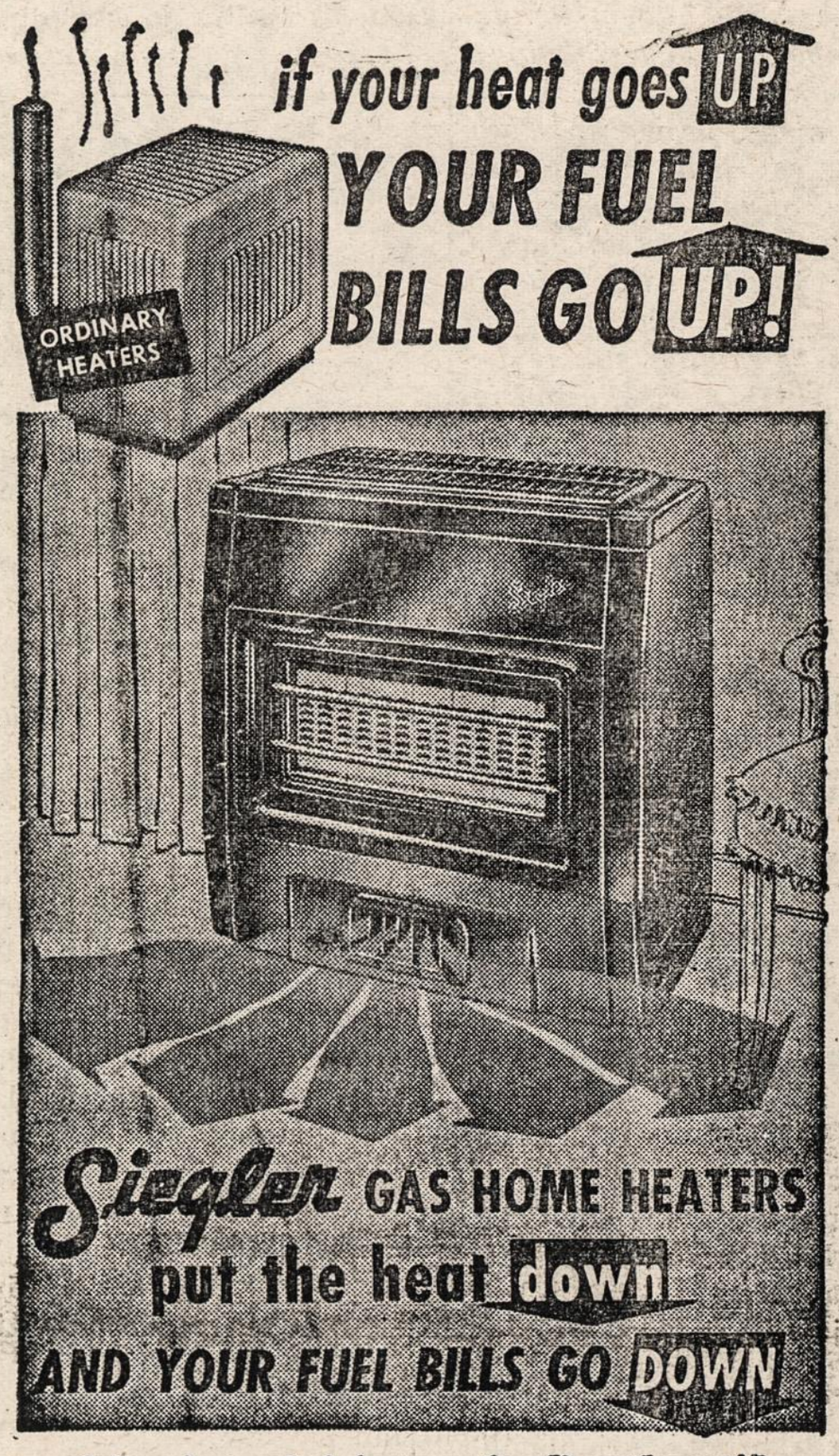

Ordinary heaters pile the heat up on the ceiling until some of it finally seeps down to the living level. If you own an ordinary heater, you know how costly *and uncomfortable* that system is! Siegler does just the opposite . . . your floors in every room get heated first. Heat is not wasted on the ceiling and out the chimney. Don't close off rooms this winter and pay high fuel bills to boot . . . order your new Siegler now.

MONEY BACK GUARANTEE

SIEGLER GUARANTEES MORE AND HOTTER HEAT OVER YOUR FLOORS

Come in today! Let us prove it with a hot demonstration!

FREE ESTIMATES — NO OBLIGATIONS

WE SERVICE AND INSTALL EVERYTHING WE SELL

COURTEOUS SALESMEN TO SERVE YOU

OGDEN STOKER SALES AND SERVICE CO.

1314 West Grand Avenue Chicago, Ill.

All phones SEeley 3-7112

Nauja "realistinė" poezija Lietuvoj

Štai kur jau nuriedėta okupuotoje Lietuvoje eilėraščius "realistiniai" rašančių:

Šniokščia Baltijos jūra gelsvoje pakrantėj
Kur gyvena lietuviai — nuo seno jų žemė gimta.
Čia troboj kiekvienoj, kaip relikvija didžia ir šventa
Saugo meilę, draugystę su broliška rusų tauta.
Ta draugystė sena, kaip žili, seni amžiai,
Kovose ji užgimus, ir Žalgirio mūšy rūščiam.
Jai senieji vaidilos sukūrė dainas ilgaamžias
Rusų kario šlovė nemirtinga dar tebeskambą čia
Rusų liaudyje gimė šviesiau sieji protai žmonijos
Ir didžiausias žmogus iš visų mūsų planetos žmonių.
Gimė Leninas! Liaudžiai sudaužęs vergiją
Ir atskleidęs jėgas jo sūnum ir dūkrom...
Šiandien rusų tauta saugo taiką, ramybę pasaulio,
Ir globoja ir draugė visų, kurie dirba širdim atvira.
Jos šalyj didelėj niekados nepasieks vargai...
Ir pati ji kaip saulė didi ir tyra...

Na, net Vokietijos naciai taip neprievartavo savus ir kitus panašius "realistinius" kūrinius kurti. Tai štai kur veda "Rosija matuška" mūsų kaip ką iš jaunimo!

O štai dar vienos panašios rūšies "realistinis" eilėraštis iš Šiaulių kažkokio jaunuolio Sabaliausko parašytas.

Į mūsų miestą Leninas atėjo.
Seniau — kai Lietuva vergovėj duso
Žiliam Vilniuj Leninas viešėjo
Tą kartą miestan mūsų užsukti nesuspėjo,
O laukė jo šiauliečiai ir tikėjo:
Ankščiau - vėliau atvyks pas juos jų vadas.
Ateis taikių vargdienių užtarėjas
Parodys kaip jiems laimę susiradus
Ir neapsivylė, Leninas atvyko!
Aplankė jis kiekvieną darbo žmogų
Ir nuo karo amžiaus jis paliko
Gyventi su mumis po vienu stogu.
Einu aš miesto gatvėmis, grožiuosi —
Neatpažįstami Šiauliai gimtieji
Ar būtume mes vieni jį išpuošę?
Ne! Leninas, mums Leninas padėjo.
Ar būtume mes iš nykių lūšnelių
Į šviesą, laimę kada nors pakilę?
Jei ne Lenino praskintas kelias,
Jei ne jo mintys paprastos pakilios
Ir meną veikia didmiesčių triukšmingų —
Nežinant dainos upeliukais liejas.
Iš mano miesto amžiams skurdas dingo,
Į mano miestą Leninas atėjo.

Vienas ir kitas tas eilėraštis buvo perskaitytas per Vilniaus radijo stotį. Gal jie buvo perskaityti tam, kad bolševikų 40 metų kontrrevoliucijos proga galėtų palinksmint okupuotos Lietuvos radijo klausytojus?

— *Vistaspats*

MARGUMYNAI

Muzikas Reger lankėsi Hamburge. Atliko Šuberto Forelių kvintetą. Kitą rytą Reger gavo iš vienos gerbėjos penkias gyvas foreles. Jis tuoj sėdo prie stalo ir parašė padėkos laišką: "Gerbiamoji teikeisi padovanoti man penkias foreles. Dėkoju, bet taip pat noriu atkreipti Tamstos dėmesį iš anksto į tai, kad netrukus vėl ruošiuosi atsilankyti Hamburge ir atlikti Haydno Jaučių menuetą".

LAURŲ VAINIKAS

Heubergerio pirmosios operos "Nuotykis naujųjų metų naktį" premjera Leipcige pasibaigė fiasko. Iš mandagumo Heubergeriui vis dėlto buvo įteiktas laurų vainikas. Prie sienos muitinės valdininkas norėjo paimti muitą už vaniką, bet perskaitęs parašą kaspine, tarė:

— Ak, laidotuvės juk įvyko vakar! Na, tokiu atveju vainikas jau dėvėtas ir praleidžiamas be muito.

VISŲ GALŲ SPECIALISTAS

Šerifas Brown yra ne tik policijos valdininkas, bet ir žinomas veterinarijos gydytojas. Viduryje nakties skambina telefonas:

— Ar šerifas namie? — klausia moteriškas balsas.

— Ar jis jums reikalingas, kaip policijos valdininkas ar veterinarijos gydytojas?

— Ir viena ir kita! Mes neįstengiame pražiodinti savo buldogo nasrų, o juose įstrigo įsilaužėlis...

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: aksdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 ki 4 po pietų. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1—3 ir 6—8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1—4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th CT., CICERO
Kasdien 10—12 ir 4—7 val.
Trečiad. ir šeštad. tik 10—12 val.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1634 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Tel. ofiso: HE 4-1202 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
(71-oji ir Campbell Ave.)
Valandos: pirmad., ketvirtad., šeštad. nuo 1 iki 4 val.; antrad. ir penktadieniais nuo 5 iki 8.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Nakti skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEverly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienius Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8. Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telef.: PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

— Buvę tremtiniai, nepamirskite likusių miriose stovyklose savo draugų. Beni vieną kartą dienos uždarbį!

Telef. ofiso: CLiffside 4-2896
Rezid.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų
Šešt. 2-6 val. popiet, išskyrus šeštad.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 5100 SO. WESTERN AVE.
Tel.: PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v. šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71 STREET
Kampas 71 ir Campbell Ave.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIbson 8-6195
Valandos: pirmad. ir ketv. nuo 5 iki 9 val. vak., antrad. ir penktad. nuo 1 iki 5 val. popiet, šeštad. nuo 2 iki 4 val. popiet, trečiadieniais uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZEL'IS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 S. ASHLAND AVE. YA 7-2246
Val.: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai, Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA YA 7-7381
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 3 p. p.

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę aki pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2
Šeštadieniais 10—2 val. po pietų.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daromi su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

KEISTA, BET FAKTAS

Dieve, tavo bažnyčios dega!

Bostonas. Per visas Jungtines Valstybes pereitais metais buvo 3,200 bažnyčių gaisrų, kaštavusių $20,800,000 nuostolių, kaip paskelbė National Fire Protection asociacija. 1955 m. būta 3,500 bažnyčių gaisrų, padariusių $14,000,000 nuostolių ir 1954 m. 4,300 bažnyčių gaisrų su $17,300,000 nuostolių. Nuo 1952 m. bažnyčių gaisrai sudarė nemažiau, kaip po $12,000,000 kasmet. Pagrindinė gaisrų priežastis ta, kad daugumas jų yra medinės.

Jaunas Jugoslavijos ruselis sprausminių lėktuvų ir ir sviedinių autoritetas

Winnipeg, Manitoba, Kanada. Canadian Press praneša apie 17 metų imigrantą Andy Bilmovičių, parašiusį knygą — labai populiarią ir aukštai vertinamą technikinę apžvalgą apie įvairių kraštų moderniausius spransminių lėktuvų ir vairuojamų sviedinių (guided missiles) tipus. Knygą parašė dar būdamas 15 metų amžiaus, laisvalaikiais, besimokydamas Fauriebault, Minnesotoje. Knygą išleido Trend Books, Inc., Los Angeles, populiariu leidiniu po 75 c., autoriui sumokant $1,500 honoraro. Bilmovičiukas esąs rusų kilmės, gimęs Jugoslavijoje, kurią su motina apleidęs 1950 metais ir dvejus metus išbuvęs Trieste pabėgėlių stovykloje, o 1953 m. emigravęs į Kanadą.

Kaip atsiginti Azijos slogos? — Reikia įsigyti Azijos išradimą — velniagaudį!

Newark, N. J. — Newarko muziejus kaip tik laiku įsigijo prietaisą nuo Azijos influenzos apsisaugoti. Betrūksta tik aziatų tikėjimo, kad tas prietaisas duoda rezultatus.

Šis muziejus įsigijo originalų Tibeto vienuolių gaminį — "velniagaudį" arba spąstus piktoms dvasioms pagauti, vadinamą Yam Mdos. Kaip "velniagaudžio" išradėjų, Enchay vienuolyno, esančio Sikkim kalnuose, Tibete, vienuolių legenda tvirtina, tie "velnių spąstai" apsaugo nuo visokių epidemijų visiškai paprastu būdu. Būtent, ligos, kurios yra ne kas kita, kaip piktos dvasios, lyg musės į voratinklį įsivelia į tą velniagaudį ir visa, kas belieka padaryti, yra tą mašiną su visais velniais sudeginti arba numesti nuo kalno į gilią bedugnę.

"Velnių spąstai" yra apie 30 colių didumo rezginys, pastatytas iš medžio kriauklų, aplink kuriuos, lyg kokia televizijos antena, yra visaip apvynioti įvairiaspalviai siūlai ir virvelės, tam tikrose vietose prikabinėtos vatos gumuliukų. Spąstai turi būti pastatyti ant namo stogo, dar geriau prie durų, kad piktos dvasios apsibridę į juos patektų.

Newarko muziejus tokių "velniagaudžių" turi įsigijęs bent keturiolika egzempliorių ir jie šiuo metu yra išstatyti tarpe kitų 45 aziatiškų retenybių.

Miestas apsivėlė dangaus voratinkliais

Portales, Naujoji Mexico. — Spalio 24 dieną visas Portales miestas apsivėlė paslaptingais voratinkliais, kurie iš dausų prikrito tokia gausybe, kad trukdė susisiekimą mieste ir darbus medvilnės ir kornų laukuose. Ploni, šilkiniai siūlai, iki 50 pėdų ilgumo, nusaistė telefonų ir elektros laidų linijas. Pranešama apie tokius pat iškritimus Bakersfielde ir Fresno, Californijoje.

Tik vienas Sandia ginklų bazės inžinierius fenomeną "išaiškino". Esą kur tai aukštai danguose dulkės susirenka, pradeda į vieną kitą trintis ir sukeldamos elektros statišką pakrovimą susiaudžia ilgais siūlais ir tuomet jau krinta žemėn.

Primintina, kad "skraidančių lėkščių" entuziastai tokius voratinklius vadina "angelų plaukais".

APIE ĮVAIRIUS DALYKUS

NE DĖL MALONUMO...

Tai įvyko apie aštuoniasdešimtuosius praėjusio šimtmečio metus. Buvo suruoštas labdarybės vakaras, į kurį atsilankė rašytojas Teodoras Fontane. Vieno turtuolio žmona kreipėsi į jį:

— Tik pažiūrėkite: matote, štai tas jaunas daktaras ką tik pabučiavo mano dukterį! Tikiuosi, kad jis ne flirtuoja, bet turi rimtų minčių!

— Aš tuo įsitikinęs, — atsakė Fontane, kuris neseniai buvo supažindintas su negražiąja dukterim, — nes juk jūsų dukters niekas nebučiuos vien tik dėl malonumo...

PAPRASTA...

Jean Paul Sartre darė pranešimą apie gyvenimą. Ką jis sakė — nesunku įsivaizduoti. Po pranešimo — kaip pridera — buvo pokylis. Jauna mergaitė atsisėdo greta rašytojo ir paklausė:

— Kas gi iš tikro yra gyvenimas? Tamsta, nors ilgai kalbėjai, bet nedavei aiškaus apibrėžimo...

Sartre pakėlė akis nustebęs:

— Gyvenimas? Juk tai visai paprasta: gyvenimas — mažas nemalonumas, kuris įvyksta prieš mirtį.

CHICAGOS ŠVARIAUSIAS IR MODERNIŠKIAUSIAS DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GAZOLINO STOTIS

Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune-up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus duslintuvus įdedu veltui.

Nelaimių pasitaiko.

Me pataisome.

Leiskite mums pataisyti radiatorių.

Ar reikia pagalbos?

(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 1941-53	$8.25	Mercury 49-51	$8.95
Chevrolet All 1937-53	8.25	Oldsmobile 6, 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

IR TAIP PAT ČIA NEIŠVARDINTIEMS AUTOMOBILIAMS.
Išmetimo paipą irgi įdedama veltui, jeigu perkama kartu su duslintuvu.
DARBAS ATLIEKAMAS PATYRUSIŲ MECHANIKŲ.
Dirbtuvė atidaryta: nuo 8 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmad. uždaryva.

M. ČESAS
1934 West 59th Street Tel.: GR 6-9136

NELAUKITE-
RYTOJ GALI BŪTI PERVĖLU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: CEntral 6-5208

Generaliai Agentai Šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

NEWARK'E VEIKIA OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR
Į UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRAŠTUS.
Siunčiame maisto produktus, naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t. Turime drabužinių medžiagų, odų, siūlų, muilo ir įvairių kitų siuntiniams tinkamų daiktų.
SIUNTINIAI IŠSIUNČIAMI KAIP GALIMA GREIČIAU.
— Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. —
— Siuntiniai pristatomi gavėjui maždaug 7-8 savaičių bėgyje.—
Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyje.
Siuntėjas gauna asmeniškus gavėjo pakvitavimus.
VISI SIUNTINIAI SIUNČIAMI SU JAU APMOKĖTU MUITU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.
SIŲSKITE SIUNTINIUS GIMINIEČIAMS!
Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietų.
Reikalaukite katalogų. Rašykite lietuviškai, rusiškai arba angliškai.
Netoli Pennsylvanijos geležkelio stoties Newark'e.

PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET ST.
NEWARK, N. J.
Mitchell 2-2452

(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc., leidimu).

Iš anksto siųskite savo dovanas Kalėdoms ir žiemai!
Tik paskambinkite arba parašykite, kada Jūs pageidaujate siųsti savo siuntinius.

Siuntiniai į LIETUVĄ ir Rusiją

Viskas apmokama iš anksto.
Garantuotas pristatymas.

NAUJI DRABUŽIAI, MEDŽIAGOS,

VAISTAI, MAISTAS IR T. T.

Patikimas—greitas—betarpiškas patarnavimas.

Tūkstančiai patenkintų klientų visame JAV krašte.

Reikalaukite naujų katalogų.

CENTRAL PARCEL SERVICE, Inc.

220 SOUTH STATE STREET
Suite 1200
CHICAGO 4, ILLINOIS
Tel.: WAbash 2-9354

Mes turime nuo 1947 metų betarpišką sutartį su Inturistu Maskvoje.

Mirė prof. dr. Jonas Kairiūkštis

Okupuotoje Lietuvoje spalio 9 d. po sunkios ligos mirė Vilniaus un-to med. fakulteto, T. Lietuvos mokslų akad. narys - korespondentas, medicinos mokslų d-ras prof. Jonas Kairiūkštis.

Jonas Kairiūkštis gimė 1896 m. spalio 13 d. Šiauliuose. Jo tėvas Juozas Kairiūkštis (1855 -1937) buvo mokytojas. Kurį laiką mokytojavo Veiverių mokytojų seminarijoj. Jis paruošė visą mokytojų, rašytojų, veikėjų generaciją Lietuvai ir išmokslino savo vaikus.

J. Kairiūkštis, baigęs gimnazijos mokslą, studijavo mediciną karo medicinos akademijoje Petrograde. Dar studentaudamas, jau įdomavosi visuomenės mokslais ir aktingai dalyvavo bendrame studentijos gyvenime. 1917 m. jis buvo karo medicinos akad. studentų išrinktas atstovu.

Kai po Rusijos 1917 m. revoliucijos J. K. grįžo Lietuvon, tai jis buvo paskirtas Tauragės psichiatrijos ligoninės gydytoju. Vėliau, kai iš Tauragės toji ligoninė buvo perkelta Kalvarijon, jis ten gydytojavo. J.K. nebuvo palinkęs į psichiatrijos mokslus, jį daugiau domino vidurių ligos, ypač džiova. Jis atsidėjęs tas ligas studijavo ir išrado naujo gydymo preparatą "Neobenzinolis". Jo vartojimą ir naujo gydymo būdą aprašė ir tą veikalą apgynė Vytauto D. Un-te Kaune 1937 m. ir gavo mokslo daktaro laipsnį. Jam už tą veikalą buvo suteiktas medicinos mokslų daktaras. Jo išrastas preparatas "Neobenzinolis" ir dabar yra plačiai vartojamas ne vien tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Viso J.K. parašė daugiau kaip 50 moksl. darbų, kurių pats stambiausias yra — "Gamtos mokslų filosofija". Lietuvos neprikl. metais jisai pradėjo bendradarbiauti universitete. 1944 m. jis buvo išrinktas Vilniaus un-to dekanu.

Kadangi dėl karo veiksmų Vilniaus un-to med. fakultetas buvo gerokai sunaikintas, dingo daug jo turto, tai med. f-tas teko J. Kairiūkščiui iš naujo organizuoti. Nors ir nepalankiose naujos okupacijos sąlygose, bet jam pavyko per trumpą laiką tos srities mokslo darbas organizuoti ir suburti mokslininkus - gydytojus mokslo darbui.

J. K. nors nebuvo politikas, bet pasižymėjo kovingu antiklerikalu. Prieš klerikalizmą jis yra išleidęs daug savo veikalėlių ir nemaža spaudoj tuo klausimu parašęs straipsnių. Bene vienas pirmųjų jo raštų buvo išleista 1925 m. kelių dešimčių pusl. knygutė: "Kur eini, katalikų jaunime". Toji brošiūra buvo atspaudinta pusiau legaliose sąlygose Klaipėdoje. Iš ten ūmiu laiku išgabenta ir buvo platinama visoj Lietuvoj. Cenzūra greitai susigriebė ir tą leidinį konfiskavo kur dar jį užtiko. Bet nei autoriaus, nei tą knygelę atspaudinusios spaustuvės policijai neteko surasti. Mat, J.K. pasirašė slapivardžiu.

Tilžėj spaudinamoje komunistų spaudoje už tą brošiūrą J.K. labai buvo puolamas ir apšauktas buržuaziniu laisvamaniu, tyčia tą brošiūrą išleidusiu tikslu Lietuvos jaunimą atitraukti nuo komunistų. Tada J. Kairiūkščiui mažiausiai rūpėjo komunizmas, gal bendrai politika. Jis tada nepriklausė jokiai politinei srovei. Į klerikalizmą jis išmintingai žvelgė filosofo, visuomeninko akimis.

J.K. daug skaitė, o labiausiai buvo pamėgęs filosofijos turinio veikalus. Yra daug skaitančių, bet ne pas visus taip sklandžiai susidėdavo kas perskaityta, kaip pas J.K. Jis gyveno daugiau atsiskyrėliu, draugijinis gyvenimas jam buvo svetimas. O kadangi visuomet buvo apniktas perskaitytų minčių, jomis gyveno, tai tarp žmonių jis nevisuomet susirasdavo bendrą kalbą. O kai kalbėdavo, dažnai staiga nutildavo, susimąstydavo ir, kiek patylėjęs, prisiminęs apie ką kalbėjo, vėl tęsdavo pašnekėsį, bet dažniausiai nuklysdavo ir mėgindavo perskaityto veikalo mintimis pasidalinti. Sunkokai jis atpažindavo seniau matytus žmones, su kuriais buvo susipažinęs, šnekėjęs ar bendravęs. Tokiais atvejais jis ilgai žiūrėdavo į akis ir paskui klausdavo: — Kur gi aš Tamstą mačiau?

Kai jam pasakydavo, jisai tuoj prisimindavo ir nuoširdžiai, lėtai, lyg žodžių ieškodamas, pradėdavo kalbėti. Nenuostabu, kad iš Tauragės miestelėnų, kaip kas jų, Joną Kairiūkštį laikydavo keistuoliu, o kiti jų sakydavo, kad tikra jo vieta psichiatrinėj ligoninėj ne gydytoju, bet ligonių tarpe... Ir vis dėlto, nepaisant jo tų keistenybių ir nepalankių apie jį kukždėsių, Jonu Kairiūkščiu, kaip gydytoju, visi pasitikėjo ir susirgę jį lankė.

Sovietijos okupacijos pirmomis dienomis Lietuvoj J.K. dėjo viltis, kad galėsiąs dabar atvirai ir plačiai apie klerikalizmą pasisakyti. Vienok, tų pirmų okupacijos metų pabaigoj J.K. okupantais jau buvo nusivylęs, skundėsi, jog nesitikėjęs tokios trumparegiškos komunistinės biurokratijos ir centralizmo.

Bet tos okupacijos tolimesnėj raidoj J.K. buvo įrašytas į komunistų partijos narius, apdovanotas darbo raudonosios vėliavs ordinu ir buvo menamai išrinktas į Vilniaus miesto tarybos deputatus. Bet tenka spėti, kad juo pilnai nepasitikėta, nes buvo "renkamas" į Lietuvos aukščiausią sovietą ir bendrai komunistų partijoj jokių pareigų neturėjo ir jos vardu niekur viešai nepasirodė. Sunku net įsivaizduoti, kaip tas mąstytojas, mokslui atsidavęs vyras galėjo sutilpti komunistų partijoj. Bet kad galėtų susidaryti palankesnes mokslo darbui sąlygas, turėjo prisiderinti prie bendros aplinkos ir susitraukęs, gal susiraukęs įlįsti ten, kur jis savo būdu ir mokslo darbais nesiderino. — *J. Vlks.*

ŽVILGSNIAI

— Ar pastebėjai, kaip pažiūrėjo į tave konduktorius? Lyg įtardamas, kad tu nemokėjai už biletą!

— O ar pastebėjai, kad aš į jįjį pažiūrėjau, lyg būčiau sumokėjęs?

A. TVERAS
Laikrodžiai ir Brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ
MŪRAS
Builders, General Contractors
Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir viešųjų pastatų.
Namų įkainavimas ir įvairūs patarimai nemokamai.
JONAS STANKUS
Tel.: PRospect 8-2013
bet kuriuo laiku.
6800 SO. CAMPBELL AVE.
Chicago 29, Illinois

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ

—GERIAUSI SIMMONS BEAUTYREST MATRACAI—
Šiuo metu didžiulis išpardavimas visuose skyriuose.

Ypatingai didžiulis pasirinkimas svečių kambario baldų, miegamųjų, geriausių Amerikos Simmons matracų, kilimų, radijo ir televizijos aparatų.

Viską jūs pirksite žemiausiomis kainomis.

Jaunavedžiams 1 metus išmokėjimas be palūkanų su labai mažais ar visai be įmokėjimų.

Furniture Center INC.

Vedėjas — JUSTAS LIEPONIS

3224 So. Halsted Street VIctory 2-4226

PREKYBA ATIDARYTA: Pirmad. ir ketvirtadieniais 9—9:30.
Kitom dienom 9—6 val. Sekmadieniais 12—5 val.

VLADAS MINGĖLA

Vytautas Alantas

Draminės kūrybos sidabrinį jubiliejų švenčiant

Ir vėl mes detroitiečiai turime nauj premjerą: *"Sąmokslas prieš savuosius"*, tai 3-jų v. pjesė, kurią gerbiamas solenizantas 1957 m. sukūrė. Sidabrinio jubiliejaus proga Detroito Dramos Mėgėjų Sambūris, Z. Arlauskaitės-Mikšienės vadovaujamas, 1957 m. lapkričio 9 d. 7 val. vakare (buv. lietuvių namuose prie Šv. Antano parapijos) tą pjesę vaidina ir laukia daug svečių atsilankant.

Naujoje pjesėje liečiamas šiais laikais aktualus ištautėjimo ir mišrių vedybų klausimas. Kūrėjas savo gabia plunksna sugebėjo tą slegiančiai sunkų ir rimtą klausimą paliesti ir išnarplioti, va taip — lengvai lengvutėliai, lyg pūką. Ir iš viso autoriui pavyko šią sunkią lietuviškojo jaunimo problemą įvilkti į humoro formą. Žiūrovas visus pjesės 3 veiksmus žiūri nenuobodžiaudamas, linksmai nusiteikęs ir vis nori, kad vaidyba nesibaigtų, kad vaidyba kiek galima ilgėliau užsitęstų. Tuo tarpu dažnai esti, jog žiūrovai maldauja Dievą, kad tik veikalas greičiau pasibaigtų...

* * *

Tokio brangaus jubiliejaus proga nevalia nepakalbėti, nevalia nesustoti, nevalia "neprikibti" prie solenizanto Vytauto Alanto asmens ir jo kūrybos.

O man malonu rašyti apie sukaktuvininką ir dar dėl to, kad jis — radviliškietis: taip kaip ir aš. Kažkaip nejučiomis gema ir pakyla parapijinis patriotizmas.

Teatleidžia skaitytojas ir teapsišarvuoja geležine kantrybe minint "slaunų" Radviliškį. Ir žymių radviliškiečių turime net ir Amerikoje. Tik prisiminkime pasaulinio masto pianistą-virtuozą Andrių Kuprevičių, jo seserį — smuikininkę. Be to, reikia prisiminti ir Pietų Amerikoje gyvenančią dailininkę Vl. Stančikaitę — irgi radviliškietė! Daug žymių radviliškiečių atrastume, jeigu tam būtų reikalo. Na, šikart sustosime ir aptarsime malonų radviliškietį — solenizantą Vytautą Alantą.

Tiesa, kada gerbiamas sukaktuvininkas augo, brendo ir mokėsi, jis dar nebuvo Alantas: jo tėvo pavardė — Jakševičius. Jau tapęs rašytoju — vėliau tą pavardę jis sau pasirinko. Alantas, tai Kretingos aps. upė, Minijos kair. įtakas, 30,8 km. ilgio. Versmės Mižuikų k. Kulių vl.; be to, ir Latvijoj upelis Alande teka Kuržemėj — 19 km. ilgio. Kaip matome, minėto upelio vardas patiko mūsų sukaktuvininkui ir todėl šiandien, savo tarpe, turime rašytoją-dramaturgą-žurnalistą Vytautą *Alantą*.

Jo tėvai netoliese Radviliškio turėjo tikrai stambų ir vertingą ūkį. O Vytukas mokėsi Šiaulių gimnazijoj. 1921 m. jis gauna Šiaulių gimnazijos brandos atestatą. Važiuoja į Kauną: studijuoja VDU humanitarinius mokslus. Kauno u-to nebaigęs, važiuoja Prancūzijon. Vėlgi studijuoja Montpellier u-te literatūrą. Mokslas trunka nuo 1925 m. iki 1929 m.; čia gauna aukštojo mokslo baigimo diplomą.

Grįžta Lietuvon. Jaunam, energingam, na ir talentingam jaunuoliui atsiveria platūs kūrybos horizontai. Tačiau pradžioje jis daugiau žinomas kaip žurnalistas. Jo straipsnių daug teko skaityti tautinėje spaudoje. Turint "Licensie des Lettres" diplomą, o prie jo, be abejo, aukštą humanitarinį išsimokslinimą, stiprų mokslinį pagrindą, -solenizantui kurti nebuvo sunku. Nors ir šiandien nevisi gal sutinkame su Vytauto Alanto kūrybos idėjomis bei pasaulėžiūra, bet visi tačiau sutiksime, jog jo kūryba nėra griaunančioji, bet tik ugdančioji; o ypačiai patriotizmą pastebime, lyg raudona gija, vingiuojantis ir vis ryškėjant per visą sukaktuvininko kūrybą.

Jau 1934 m. matome sukaktuvininką svarbiame Lietuvos oficiozo "Lietuvos Aidas" vyriausiojo redaktoriaus poste. Redaktriumi išbuvo iki 1939 m. Nuo 1942 m. iki 1944 m. — Vilniaus m. teatro direktorius. Visą laiką V. A. priklauso dviem organizacijoms, būtent: Lietuvių Rašytojų Draugijai ir Lietuvių Žurnalistų Sąjungai — tiek Nepriklaus. Lietuvoje, tiek tremtyje, — Vokietijoje ir Amerikoje.

Taip jau įprasta, kad jeigu norime kurį asmenį iškelti bei jo vertingumą pasverti, turim pažvelgti į jo kūrybos aruodą. Panašiai, kaip per amerikinį nesusipratimą, žmogui orumą bei vertingumą priduoda tam tikroji pinigų, tikriau — dolerių, suma. Ir čia, Amerikoje, niekad nesakoma, jog toks ar anoks ponas turįs tiek ir tiek pinigų, ne! Čia tvirtai pabrėžiama, ir niekas tuo nesistebi, kad anas ponas vertas tiek ir tiek tūkstančių dolerių, o šis tik gal porą tūkstančių dolerių... Neatsižvelgiama į jo dvasinės kūrybos aruodą, neatsižvelgiama į dvasinę kūrėjo vertę, į asmenybės turtingumą.

Vytauto Alanto kūrybos aruode pasižvalgius randame daug vertybių ir mano akyse jis, pagal amerikinį įvertinimo mastą, išauga į milijonierius. Tik pažiūrėkim!

Garbingasis sukaktuvininkas paskelbė nemažą krūvą savo vertingos kūrybos knygų.

Kūrybos aruodas:

1. Artisto širdis — novelių rinkinys. 1931 m.;
2. Tarp penkių ir septynių. 1934 n.;
3. Ant siūbuojančios žemės. 1946 n.;
4. Žygiuojanti tauta — straipsnių rinkinys. 1939 m.;
5. Pagaro pošvaistės. Romanas 1951 m.

Dramos veikalai:

6. Uitvanka — statyta Valst. Teatre Kaune 1932 m.;
7. Gaisras Lietuvoje — statyta Valst. teatre Kaune 1933 m.;
8. Buhalterijos klaida. 1943. Statyta Vilniaus m. teatre (E. Skujeneko išversta į latvių kalbą);
9. Gyvenimas iš naujo. Statyta Vilniaus teatre 1942 m.;
10. Aukštadvaris. 1947 m.;
11. Ragučio šaltinėlis — statyta dramos kolekt. "Alka" Detroite. 1951 m.
12. Mindaugas (rankrašty);
13. Sąmokslas prieš savuosius. 3 v. pjesė. 1957 m. Statoma Detroito Dramos Mėgėjų Sambūrio, režisorės Z. Arlauskaitės-Mikšienės vadovaujamo.
14. A. Vanagaitis. Monografija. 1953 m.

V. A. turi ir daugiau savo prozos ir dramos kūrinių rankraščiuose.

Visą tremties kelią gerbiamasis kūrėjas nesnaudė ir šiandien dar nemiega. Prisiminkime jo straipsnius, tilpusius Vokietijos ir JAV lietuvių laikraščiuose bei žurnaluose! Jis dirba iš petiės. Jo kūrybinė energija, atrodo neišsemiama. Ir dar turiu pridurti, jog solenizantui tenka dirbti niekad gyvenime nedirbtą, neįprastą sunkų fizinį darbą Fordo kompanijoj, Detroite. Jis tuo niekad nesiskundžia. Niekad ir niekas jo nėra matęs nusivylusio ir sunkiai nusiteikusio. Jis viską pergyvena su šypsena ir lengvu rankos mostelėjimu tartum nubraukia visas gyvenimo negeroves, visus rūpesčius. O jų juk ir jis turi, kaip kad ir mes visi.

Reikia dar prisiminti Vyt. Alanto gerą būdo ypatybę, kad jis moka sugyventi ir su kitų politinių pasaulėžiūrų bei įsitikinimų žmonėmis. Pavyzdį gražų turime — Plunksnos darbininkų klubą. Į šį klubą, nors ir nedažnai, sueina ir krivulėse kultūringai praleidžia laiką įvairių pasaulėžiūrų Detroito plunksnagriaužiai. Ir niekas čia dėl tų įsitikinimų nekimba vienas kitam į plaukus. Tai yra sektinas kultūringumo ir lietuviškos tolerancijos pavyzdys kitiems JAV miestams. Taigi, ilgiausių metų Solenizantui! Linkime linksmam sulaukti ir auksinio (50 m.) draminės kūrybos jubiliejaus!

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN,- TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryto iki 8:00 val. vak.

MOVING MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai - Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wollbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 SOUTH WESTERN AVE CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 8-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
YArds 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAfayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLiffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
TOwnhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8 ILLINOIS
HAymarket 1-2028

Paprasti ir nepaprasti dalykai

Kaip ešeriai atspėja žiemą

Jau buvo trumpai skelbta, kad Mathon Kyritsis, pagarsėjęs oro spėjikas Waukegane, iš ešerių išpranašavo, kad ši žiema bus labai šalta. Visa paslaptis esanti ta, kad ešeriai prieš šiltą žiemą laikosi vandens paviršiuje, o prieš šaltą žiemą nueina ir laikosi ypa tingai giliame vandenyje. Šį rudenį Kyritsis tinklais, išmestais už 10 iki 14 mylių toliau nuo kranto, 200 iki 250 pėdų ežero gilumoje, pagavo 4,000 svarų ešerių, ko per visą jo žvejojimo praktiką nebuvo atsitikę. Tuo tarpu per dvi iki 6 mylių nuo kranto tarp 60 iki 100 pėdų gilumo vandeny rasta vos kelintas ešeriukas.

Kelių nelaimės didėja

New Yorko valst. vieškeliuose automobilių nelaimės jau prašoko pereitų metų to pat laikotarpio skaičius, ir tai dar "aukšto nelaimingumo mėnesiams" neprasidėjus. Vien šioj valstybėj per 9 šių metų mėnesius 1,549 žmonės užmušti, kai pernai tuo laiku buvo užmušta 1,519. Komisionierius J. Kelly perspėja, kad tiktai dabar įžengiama į pavojingiausius mėnesius, kai dienos jau trumpėja, keliai šlapi ir slidūs, ir dažnai šlapdribos ir pašalų dar labiau paslidinami.

* * *

— Kaspijos jūra išdžiūsta ir nuo 1935 metų yra sumažėjusi iš 420,000 iki 370,000 ketvirtainių kilometrų. Žuvies kiekiai sumažėję per pusę ir nuostolių dėl vandens nukritimo jau sudaroma apie milijardas rublių.

* * *

— Science Service skelbia, kad pagamintas naujas generatorius, kuriuo bus galima gaminti elektros energiją betarpiškai iš dujų, energija paverčiant deguonį ir vandenilį.

* * *

— Kai 1883 metais sprogo Krakatoa ugniakalnis, esąs salikėje netoli Javos, jūrų sukeltos bangos buvo jaučiamos per 8,000 mylių...

Irgi "menas"

Tūla Mrs. Erma Clark, gyvenanti Kalifornijoj, būdama didelė spalvotų akmenų kolektorė, prasimanė tokį amatą: ji iš nušlifuotų įvairių spalvų akmenėlių gamina imitacijas labai panašias į keptus kiaušinius su lašinėliais, slyvų kompoto puoduką, "porkčapą", pajaus ar torto luitą, medaus korio gabalą ir kt. valgomus dalykus.

Kruvinai gera idėja

Kalifornijos valst. senatas užgyrė potvarkį, kuriuo kalėjimų kaliniai gaus po 5 dienas atostogų už kiekvieną kvortą Raudonajam Kryžiui paaukoto kraujo.

Sovietų povandeniniai Kanados pakraščiuose

Victoria, B. C. — Kanados laivynui duotas įsakymas ateityje apšaudyti povandeninėmis bombomis sovietų povandeninius laivus, jei jie vėl pasirodys Kanados pakraščiuose ir nepasiduos įsakymui iškilti.

Rear adm. H.S. Rayner pranešė, kad sovietų submarinai kuris laikas, kai slaptai operuoja Kanados pakraščiuose "susipažindami su pakraščių vandenimis ir kranto sąlygomis".

Aliaskos bazės lėktuvai skrisdami viršum Pacifiko prieš pora savaičių matė, kaip sovietų važminis laivas Aleksandr Nevskij šiauriniame Pacifike pylė žibalą į du greta jo išsinėrusius povandeninius, bet kai tik lėktuvai pradėjo artėti, tai povandeniniai panėrė, nors radijo pasikalbėjimą su užsimaskavusiu tanklaiviu tebetęsė. Laivas po to buvo atplaukęs į Vankuverį menamai kviečių pasikrauti, bet stebėtojai matė, kad jisai buvo visas aliejinas ir turėjo ilgas žibalines žarnas, be to, turėjo tokį didelį aliejaus kiekį, jog negalėjo paimti visos grūdų normos. Be to, Aleksandrą Nevskį Vankuveryje aplankė specialiai iš Ottawos atskridę du sovietų ambasados pareigūnai — komercinis attache Aleks. Lebačevas ir karo attache asist. Alex Zeničevas.

Skauda nugarą — turi rūpesčių

Dr. T.H.Holmes, Washingtono universiteto psichiatrijos profesorius, psichosomatinės medicinos akademijai Morrison viešbuty, Chicagoj, pareiškė, kad žymia dalimi nugaros skaudėjimas pareina dėl kokio nors nervų įtempimo, kai žmogus turi kokią asmens saugumui gresiančią problemą, kurią būtinai nori išspręsti ir ta problema sunkiai tesiduoda išsprendžiama. Tuo atveju esą raumenyse susirenka perviršis elektros, kas vėl raumenyse akumuliuoja potašą (kalio druską), kurs ir sukelia nugaros, sprando arba galūnių skaudėjimą. Moterims tokie emociniai įtempimai žymiai padidiną pereinamojo laikotarpio skausmus. Išeitis? Atsipalaiduoti nuo panašių nervų įtempimų. Bet tai lengviau pasakyti, kaip padaryti. Dr. Wilfred Dorfman, Brooklyno valst. ligoninės psichiatras, pabrėžė, kad "geležinė uždanga", skyrusi mediciną ir psichiatriją, pagaliau baigia sutirpti ir kad grupinė psichoterapija įgauna vis didesnės reikšmės, gydant psichosomatinėmis ligomis (t. y. kūnu ir dvasia) sergančius pacientus.

Nenušaujamas driežas

Smithsonian Institute surinko Kuboje įvairių gyvūnų, kurių tarpe ir keletą egzemplioriu driežu, kurių, sakoma, jokia kulka neima. Ne tai, kad jo kieto kevalo negalima peršauti, bet ir peršovus, kulka, atrodo, jam nieko nekenkia. Vienas toks driežas, į kurį suvaryta 22 kulkos, gyvena, lyg nieko nebūtų atsitikę. Tie driežai pasiekia iki 4 pėdų ilgumo ir turi tokią retą nervų sistemą, kad kulkos pro juos praeina, lyg pro kokį tinklą, o nervo nepataikius, nėra kas smegenims atneštų žinią apie sužalojimą.

Kiek sveria erdvių dulkės?

Dr. Curtis I. Hemmingway iš Dudley observatorijos, siekdamas išmatuoti erdves, vieton teleskopų pradėjo gaudyti erdvių dulkes ir jas chemiškai tirti bei svarstyti. Kiek tokia dulkė sveria? Tiksliai, viena sveria mažiau, kaip vieną trilijoninę svaro dalį ir yra didumo, koks gautųsi vieną colį (inčių) padalinus į dešimtį milijonų dalių! Vis dėlto, tos dulkės skrendančios per erdves iki 100,000 mylių per val. greičiu, vadinamos mikrometeorais ir būsimoms žmogaus kelionėms į kitas planetas gresiančios didelėis nepatogumais.

Rusai siunčia šunes į erdves

Iš Maskvos paskelbta, kad rusų mokslininkai šunes, užtaisytus raketose su atitinkamais aparatais ,jau siuntę iki 142 mylių į erdves, ir kad tie šunės grįžę žemėn be jokių nepatogumų žymių. Londono gyvulių globos draugija nusiuntė Nikitai protestą prieš tokį "diabolišką eksperimentą".

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

ONUKS SKEVERIŪTĖ STEPONAVIČIENĖ

LAPKRIČIO 10 DIENĄ

RUDENINIS NAUJIENŲ KONCERTAS

ARNOLDAS M. VOKETAITIS

DAINUOS:

ARNOLDAS M. VOKETAITIS, visos Amerikos televizijos bei radijo klausytojų labiausiai mėgiamas lietuvis dainininkas bosas baritonas.

ONUKS SKEVERIŪTĖ-STEPONAVIČIENĖ, visų lietuvių mėgiama sopráno. Chicagos Lietuvių PIRMYN Choras.

Gros orkestras, sudarytas iš Chicagos Simfonijos orkestro narių.

Diriguos KAZYS STEPONAVIČIUS

KONCERTAS VYKS SOKOLŲ SVETAINĖJE,
2337 South Kedzie Avenue

Pradžia lygiai 3:30 P. M. Bilietai kainuoja $2.50

Kviečiame visus Chicagos ir jos apylinkių lietuvius atvykti į koncertą, pasiklausyti gerų dainininkų, geriausio lietuvių choro ir pasigėrėti puikia muzika.

NAUJIENOS